National Library of Canada
Collection Development Branch,
395 Wellington Str. Order sect
Ottawa, Ont.

National Library
Bibliothèque Nationale

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 15 (1832) 1985 NELJAPÄEVAL, 11. APRILLIL — THURSDAY, APRIL 11 XXXVI aastakäik

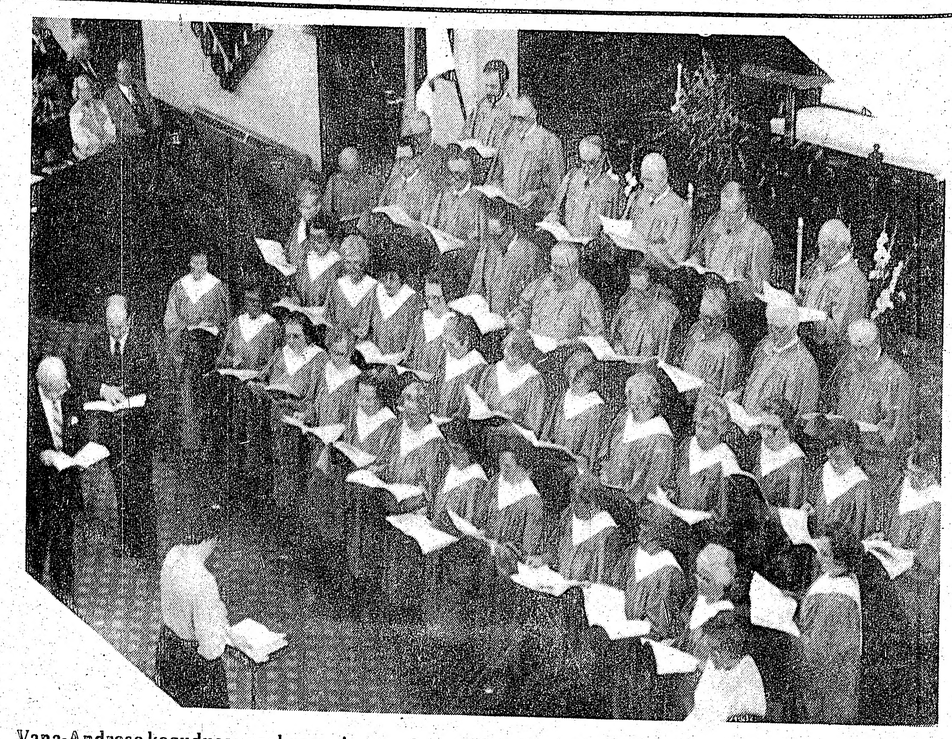

Vana-Andrese koguduse segakoor esinemas Suur-Reede kontsert-jumalateenistusel Asta Ballstadt'i juhatusel. **(Lähemalt lhk. 6)**

Foto — B. Lindre

Postistreik tulemas?

Tööminister Bill McKnight nimetas vahendaja, et vältida taas ähvardavat postistreiki. Seekord kaubeldakse mehaanikutega, kellel on õigus töö katkestada selle nädala reedel. Sel juhul katkestavad töö ka teised postiametnikud.

Ontario Hydro töölised streikisid ebaseaduslikult ja jõujaamad jäid seisma. Nädala algul tuli osta voolu USA-st miljonite dollarite eest ja tarbijaid paluti olla kokkuhoidlikud. Töölised käsutati tagasi, kuid ähvardavad uue streigiga.

„Meie Elu" ilmub postistreigi ajal

Kanadas on oodata järjekordset postiametnike streiki. Postiliikluse katkemisel ilmub „Meie Elu" edasi vähemalt 2 nädalat. Tellijad võivad streigi ajal lehe kätte saada ilmumise päevast alates talitusest Eesti Majas ja Hamiltonis õp. Tõnis Nõmmiku vahendusel kirikust ja kiriklast jumalateenistuste, piiblitundide ja pensionäride koosviibimiste ajal.

„Meie Elu" on streigi ajal müügil tavalistes müügikohtades ja talituses Eesti Majas.

Võitlejate Ühingute Liidu koosolek:

VEKSA sissemurrukatsele Kanada eesti ühiskonda puudus kindel vastureaktsioon

Kanada Eesti Võitlejate Ühingute Liidu esinduskogu oma korralisel koosolekul 30. märtsil leidis, et möödunud aasta novembris VEKSA poolt organiseeritud sissemurrukatsele Kanada eesti ühiskonda puudus otsene ja kindel vastureaktsioon meie organisatsioonide poolt.

See seisukoht avaldub vastu võetud resolutsioonis, kus üteldakse veel, et „endiste rindevõitlejatena nõuame, et kõik eesti kesk- ja teised organisatsioonid Kanadas kindlalt deklareeriksid oma seisukohad selliste „kultuurilise vennastumise" sildi all teostuvate sissemurrukaitsete vastu ja hoiataksid oma liikmeid KGB huve teeniva suhtlemise eest."

Esinduskogu koosolek peeti Toronto Eesti Maja klubiruumis. Esindatud olid kõik Kanadas tegutsevad Eesti Võitlejate Ühingud (Toronto, Hamilton, Montreal ja Ottawa), kusjuures isiklikult oli kohale ilmunud 29 liiget ja veel kuus osavõtjat volituste kaudu. Külalistena olid kohal Eesti Vabadusvõitlejate Liit USA-s esimees kol. Y. Hanson ja sama keskuse liige R. Tralla.

Koosoleku avas kell pool kaks KEVÜL-u esimees K. Tori, kes tervitas koosolekust osavõtjaid. Mälestati aasta jooksul surma läbi lahkunud kaasvõitlejaid. KEVÜL-u endist esimeest major E. Kõivi, asutajaliiget V. Kumarit (mõlemad Montrealist) jt.

Koosoleku juhatajaks valiti K. Tori ja protokollijaks A. Kängsepp. Mandaat-komisjoni nimetati J. Kirsipuu ja V. Lillakas.

USA eesti võitlejate nimel tervitas Y. Hanson, kes avaldas head meelt selle üle, et Kanada ja USA võitlejate vahel valitseb eriti tihe side, mis on tugevaks alustalaks kogu eesti organiseeritud sõjaveteranide liikumisele. Soomepoiste Klubi tervituse andis edasi E. Ruberg.

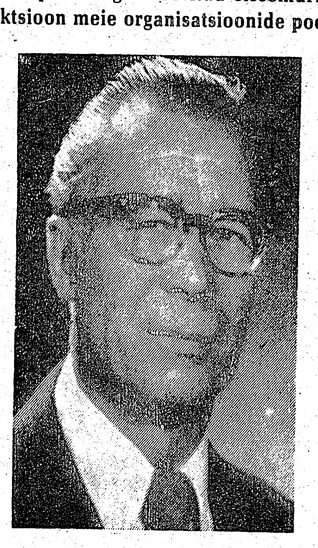

Kanada Eesti Võitlejate Ühingute Liidu esimees Kalju Tori

ARUANDED

Tegevus- ja majandusaruannete seeria avas K. Tori, kes mainis lühidalt aasta jooksul toimunud sündmusi. Liidu juhtkond oli eriti tihedalt seotud ÜEP-84 organiseerimistöödega, seda eriti sõjameeste üritustega nagu seda olid V Eesti Sõjameeste Kongress, Sõduriõhtu, sõjainvaliidide vastuvõtt ja veel teised aktsioonid. Need üritused ja aktsioonid viidi läbi koostöös Liidu liikmesorganisatsioonidega ja teiste eesti sõjameeste organisatsioonidega. Liidu algatusel ja Hamiltoni ning Toronto EVÜ-de korraldusel toimus Seedriorul (15. sept. 1984) perekonnaõhtu, mille raames tähistati kodumaalt lahkumise 40-ndat aastapäeva ja KEVÜL-u 30-aasta tegevuse juubelit. Liidu juhatus ja liikmesorganisatsioonid on taotlenud üksmeelset ja tihedat koostööd teiste eesti organisatsioonidega, kes taotlevad samu sihte — eestluse säilitamist ja Eesti Vabariigi päästmist N. Vene okupatsioonist. Liidu patronaazhi all on EVÜ-d läbi viinud korjanduse eesti sõjavigastatute toetamiseks ja raskustesse sattunud kaasvõitlejate abistamiseks.

Liidu majandusaruande esitas laekur V. Lillakas. Aasta jooksul oli laekumisi kokku 1257 dollari ulatuses, mis oli tunduvalt parem eelarvest ja ka eelmise aasta laekumisest. Kuna kulud olid eelarvest ümmargu-

Välisminister käis Moskvas

Välisminister Joe Clark tegi oma tähtsama reisi-Moskvasse. Majanduslikus osas sai ta kokkuleppe järjekordseks teraviljaostuks ja lubaduse koostööks hapu vihma uurimiseks, kuid juba ettearvatult ei olnud tal mingit edu inimõiguste küsimuses. Ajakirjandus ütleb, et tal polnud midagi võita ega kaotada, kuid täitis oma ülesande korrektselt ilma, et oleks andnud Kanada välispoliitilist seisundit muutvaid lubadusi.

selt 200 dollarit madalamad, siis lõppes majandusaasta ainult 250-dollarise puudujäägiga eelarves ette nähtud 720-dollari vastu. Suurimaks üksikkulutuseks oli 500 dollarit, mis anti Esto '84 pidustustele toodud sõjainvaliidide sõidukulude toetuseks. Vabadusvõitlejate Abistamisfond Kanadas laekus $255. Kui viimast

(Järg lhk. 3)

Koalitsioon põhiseaduslike õiguste kaitseks USA-s

Balti Vabadusliidu algatusel moodustati USA-s uus organisatsioon põhiseaduslike õiguste kaitseks The Coalition for Constitutional Justice and Security. Selle koalitsiooni eesmärgiks on pidurdada USA kohtuministeeriumi eriosakonna Justice Department's Office of Special Investigation (O S I) solvavat, põhiseadusevastast ja alarmeerivalt ohtlikku tegevust sõjasüüdlaste selgitamisel ja kohtulikule vastutusele võtmisel.

Koalitsiooni moodustamise põhjustas 30. okt. 1978.a. kongressiliikme Holtzman'i ettepanekul moodustatud erilise uurimisosakonna (OSI) alarmeeriv tegevus USA kohtuministeeriumi juures. USA vabastamiseks natside kaastöölistest ehk kollaborantidest.

Nõukogude salapolitsei leidis selles hea võimaluse Ameerika õigusmõistmise süsteemi imbumiseks ja selle kaudu kohtulikult süüdistada ning karistada põgenikke N. Liidust, Nõukogude korras pettunuid ja teisi Nõukogude korra vastaseid. Kongress ei ole kuni käesoleva ajani selgitanud ega uurinud selle eriosakonna tegevust.

1. dets. 1983 ajakirjanik Patrick Buchanen kirjutas, et kontrollitud andmete kohaselt on olemas koostöö Föderaalvalitsuse, süüdistaja (prosecutor) ja Nõukogude salapolitsei vahel. See on põhjustanud rohkem kui ühe õiguse rikkumise.

Föderaal-ringkonnakohtunik Dickenson B. Dobevoise kontrollis OSU-KGB süüdistajate koostööd ja leidis, et need töötavad koos kui partnerid.

Lõuna-Florida kohtunik Norman C. Roetlinger mõistis hukka OSI-KGB koostöö vägivaldsete trikkide kasutamisel, nagu maksulist tunnistajate, kuulujuttude, dokumentaalselt tõestamatute faktide ja eelarvamustega tunnistajate kasutamisel isikute süüdimõistmisel. Kasutades selleks ka trikk-fotosid, totalitaarse võimuga politsei meetodeid, mis absoluutselt vastuvõtmatud Ameerika õigusmõiste seisukohalt.

Kohtunik Thomas Tang, USA 9. piirkonna apellatsioonikohtunik 9. jaan. 1985 nentis: „Meie leidsime, et (OSI) süüdistaja ebakorrapärane tegevus, Nõukogude kupeldava kaastöö tegajärjel on talletanud tunnistused, mis kahtlust äratavad. Neis on jälle tegemist kooperatiivse koostööga OSI ja Nõukogude võimu vahel, selleks et ära hoida nende poolt esiletoodud tunnistajate ristküsitlemist kohtus.

KOOSTÖÖ KGB-GA

Aktiivne koostöö on leidnud aset OSI ja KGB vahel selliste Nõukogude prokuröride kasutamisel, nagu Roman Rudenko (oli tegev Vorkuta sunnitöölaagri ülestõusude mahasurumisel (massacres) 1960-ndates aastates) ja kohtunik Bacucionis (vastutav Leedu vabadusvõitleja, preester Svazinskase ja teiste, kaasaarvtud Nobeli auhinna kandidaadi Viktoras Petkuse karistust määramisel).

Tony Mazeikase seletuse kohaselt, kes on Balti-Ameerika Vabadusliidu juhatuse liige, esineb kohtuprotsessides (sõjakurjategijate vastu) ilmselt põhiseaduse nõuete rikkumisi. Balti-Ameerika Vabadusliidu president Val Pavlovskis nentis, et „meie ei aksepteeri kunagi N. Liidu valitsuse ja KGB sekkumist USA õigusmõistmistesse. KGB süstemaatiliselt laimab (disinformeerib) ja segab USA õigusmõistmist. Strateegiliselt püütakse eraldada Balti, Ida-Euroopa ja juudi ühiskondi nii raudeesriide taga kui USA-s. See juures püütakse neutraliseerida humanitaarseid, usulisi ja rahvuslikke õiguste taotlusi."

Balti-Ameerika Vabadusliidu asepresident Avo Piirisild kutsub üles USA Kongressi uurima tekkinud olukorda ning muutma Holtmani seadust, et kindlustada põhiseaduslikku õigusmõistmist.

Nii Ida-Euroopa kui ka juudi päritoluga ameeriklased peavad töötama koos, nõudma OSI tegevuse kohta aruannet USA kongressi ja avalikkuse ees.

USA Kongressi alamkoja vabariiklaste partei juht Robert A. Michel alustas 27. veebr. juurdlust N. Liidu sekkumise ulatuse ja suuna kohta OSI tegevuses.

LEGISLATIIVNE KAVA

Moodustatud koalitsiooni legislatiivne kava sisaldab: 1. Nõuet, et Kongress uuriks OSI tegevust ja hõlmaks eriti põhiseaduslikke küsimusi ning riigi julgeolekut, taotledes seda juriidilise ja välispoliitilise komitee kaudu. 2. Tuua Kongressi ette immigratsiooniseaduse 1984.a. muudatus ning muuta Holtmani seadust, et kindlustada põhiseaduslikud õigused kodakondsuse äravõtmise protsessi ajal. 3. Vastu võtta Kongressis ühine resolutsioon, mis blokeeriks deporteerimise N. Liitu.

Moodustatud koalitsioon esindab väga mitmesuguseid gruppe Ameerikas, kaasaarvatud etnilised, ühiskondlikud, sotsiaalsed ja poliitilised organisatsioonid. Kõik tähtsamad balti, ukraina, valgevene ning teised Kesk- ja Ida-Euroopa ühiskonnad, kaasaarvatud nn. „Keelukoalitsioon" (Ban Coalition) on esindatud uues koalitsioonis.

Koalitsioon asutati 12. jaan. 1985 Washingtonis ühe eriorganisatsiooni Americans for Due

(Järg lhk. 3)

Hea tujuga kevadesse!

Toronto Eesti Selts korraldab

IV KEVAD-POPURRII

Pühapäeval, 21. aprillil kell 15.00
Toronto Eesti Maja suures saalis

Pääsmed: $8.00, $6.00 pensionäridele, õpilastele ja T.E. Seltsi liikmetele
Pääsmed saadaval Eesti Abistamiskomitee äris ja kohapeal 2 tundi enne eeskava.

Segakoor „Leelo"

20. AASTAPÄEVA KONTSERT

laupäeval, 4. mail kell 7.00 p.l.
Lawrence Park Collegiate'i aulas
125 Chatsworth Dr. (Avenue Rd. ja Lawrence)
Juhatab: EERIK PURJE
Kaastegevad: HAMILTONI EESTI SELTSI SEGAKOOR
Juhatab: OLAF KOPVILLEM
VETERANIDE KVARTETT ● Klaveril: LINDA NORHEIM
Pääsmed: $8.00, õpilased ja pensionärid $6.00.
Saadaval kooriliikmeilt ja kohapeal.

T.E.R.R. „KUNGLA"

MAI BALL

laupäeval, 11. mail 1985 Fountain Dining Room, Queen Elizabeth Building
ÕHTUSÖÖK VEINIGA ● EESKAVA: SALONGITANTS TANTS ● Bob Cringan'i 7-liikmeline orkester
Piletite tellimine tel. 493-1459.
Pileti hind $35.00 isikult, noored alla 23 a. $27.50

KÜLALISKOOR SOOMEST

INSENERILAULJATE KONTSERT

Peetri kirikus, 817 Mt. Pleasant Rd.
pühapäeval, 28. aprillil kl. 15.00
TERETULEMAST!

KALEVA KONDOMIINIUM KORTERIMAJA
No. 1 Innismore Cr. (Victoria Park & Innsmore nurgal)

„OPEN HOUSE"

Aprill 27, 1985, kella 11 kuni 5 p.l.

EHITUS VALMIS
vaatamiseks – ostmiseks ● Kõik teretulnud!
Mõned väga head kondomiiniumid saadaval ● Ainult 20 korterit – privaatsus ● Kõrge kvaliteet – õhujahutus
OSTKE NÜÜD! Enne kui hinnad tõusevad 1. mail 1985 $2.000 võrra.

ESTOMAN ENTERPRISES INC.
Arh. G. E. Laikve, 444-6405

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.—5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ., laup. kl. 9 hm.—1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse (US$) 1. a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.50, tekstis $5.00, kuulutuste küljel $4.75.

Esto Melbourne'is ja Põhja-Ameerika Eesti Päevad

Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu New Yorgis on nüüd otsustanud, et järgmised Ülemaailmsed Eesti Päevad, V ÜEP või inglise-keelset Esto nime kandev meie maailmaüritus toimub 1988/89 aastavahetusel Melbourne'is, Austraalias, maakera lõunaküljel. Sama organisatsioon leidis, et järgmine eestlaste suurkokkutulek peaks toimuma kaks aastat hiljem võimalikult USA-s. Otsus on analoogiline Stokholmis 1980 langetatud seisukohale, mille tegid Ülemaailmseid Eesti Päevi korraldavate organisatsioonide esindajad igalt eestlaste asukohamaalt.

Nagu teame, tehti selline ettepanek tol korral Austraalia esindajate poolt Austraalia Eesti Seltside Liidu juhtivate isikute heakskiidul. Liidu Esinduskogu aga ei kinnitanud lahket pakkumist ning teatas sellest mitte III ÜEP Peakomiteele kui ettepaneku tegijale, vaid Ülemaailmsele Eesti Kesknõukogule New Yorgis. Protokolliviga tekitas pahameelt E. Päevi kandvates organisatsioonides. Samuti kogesid nad hiljem, et Esto '80 Rahvuskongress oli otsustanud ÜEP aja ja koha otsustamise edaspidi hoopis Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu kätte anda. Nüüdne uus ettepanek Austraaliast omab sealse keskorganisatsiooni toetuse, tekitades uuesti küsimuse miks Austraalia juba originaalset pakkumist vastu ei võtnud.

AINULT ÜKS ETTEPANEK

Kuna ÜEP-ks 1988 tuli ainult üks ettepanek, siis ei olnud selle asukohamaa kindlaksmääramine õieti mingi otsus, vaid olukorra konstanteerimine, sest teisi ettepanekuid ei esitatud. Kuna selle ÜEP korraldamine oleks pidanud järjekorras õieti minema USA eestlaste kätte ja see näis olevat ka enamuse Põhja-Ameerika, Saksamaa ja Inglismaa eestlaste soov, ei leitud USA-s siiski ühtegi eesti keskust, kes ülemaailmset eestlaste üritust oleks olnud nõus vastu võtma. See tõstab küsimuse,kas neid tulevikuski saab seal enam teha. Kui USA oleks oma olukorda varem osanud hinnata ja sellest ka avalikult teatanud, oleks viiendaks Estoks saanud rohkem alternatiive asukohtadena mujal kõne alla võtta, nagu näiteks Stokholmis või Lõuna-Rootsis. Viimane oleks võimaldanud teatud üritusi läbi viia ka Tannis või Põhja-Saksamaal, et sellega rohkem rahvusvahelist tähelepanu saavutada. Rootsi eestlased oma tagasihoidlikkusega ei tulnud seda pakkuma. Küsimuseks on ka miks USA Eesti Rahvuskomitee ei võtnud V ÜEP korraldamist oma asukohamaal sealse Eesti organisatsioonide kongressi päevakorda juba aasta enne Toronto pidustust 1984. Eesti Päevi, lokaalseid ja ülemaailmseid, on ju senini ainult organisatsioonid korraldanud. Selliseid miks küsimusi on palju teisingi.

Eesti avalikkusele peaks ka selge olema, et Kanadas ja Rootsis on oma ÜEP korraldamise sihtasutused, mis tegutsevad organisatsioonide poolt peakoosolekuil vastu võetud direktiividel. Need sihtasutused ei ole seotud Ü.E. Kesknõukogu otsustega, kuna just nemad Eesti Päevade küsimustes oma maid maadevahelistel foorumitel esindavad. Eesti Päevade küsimuste otsustamine väljaspoolt ülevalt alla on eriti kavaandvatele organisatsioonidele alandav. Kuidas näit. Lauljate Liit oleks reageerinud, kui ta oleks avastanud, et keegi teine organisatsioon on otsustanud kusagil laulupeo korraldada. Kuidas suhtuksid sellesse skaudid ja gaidid kui keegi teine nende suurlaagritega seosesolevaid asju on asunud otsustama. Eesti Päevade organisatsioonide juhtkonnad pole muud kui kogud kõikide meie rahvuslike tegevussektorite esindajatest, kellede taga mitmepalgelised organisatsioonid oma jõu ja panusega, kaasa arvatud meie poliitilised keskorganisatsioonid.

Teades kõike seda segast tagapõhja, tuleks meil siiski otsust Melbourne minekuks 1988/89 aktsepteerida, sest aeg on hiline ja Austraalias on juba enne otsuse tegemist pidustuse ettevalmistustega alatud, nagu lühisõnum „Meie Elus" ütleb.

PÕHJA-AMEERIKA EESTI PÄEVAD?

Austraalias on toredad eestlased. Vaatame, mida nad seal on ära teinud ja teevad ning aitame kauge maa tagant kuidagi kaasa ka suurürituse õnnestumisele. ÜEP, jõulud ja uueaasta vastuvõtmine lõunaristi all tuleb kindlasti palju erinevam kui meneid varem oleme kogenud. Turistidel on Austraalias ja Aasias palju vaatamisväärset. Austraalia külastajaile on võibolla kõige meeldejäävamaks peatuskohaks Havai keset suurt Vaikse ookeani vetevälja. Tähtis oleks, et kõiki neid sõite ja peatusi ka meie rahva olukordade tutvustamiseks efektiivselt ära kasutakse. Vastasel korral võiksime enestelt küsida, kas kulukas lend tõesti vääris seda. Tahaks ka kohe teada, milliseid otseseid sihte V ÜEP-ga Melbourne'is taotletakse.

Kuna vast rohkem kui 97% Põhja-Ameerika mandril olevatest eestlastest ei saa Austraaliasse lennata, elame üle põlvkondade vahetuse perioodi ja rahvusliku elu võimaliku ümberkorraldamise, siis on päris selge, et oma jõudude liikvel hoidmiseks kohapeal peame uuesti tõstatama nüüd juba V Põhja-Ameerika Eesti Päevade korraldamise. Võibolla ka a.1988, pool aastat enne Austraalia Estot. Selline suurüritus saab ülemaailmsele kogunemisele ainult positiivselt mõjuda Austraaliassesõidu viimaseks üleskütmiseks. Peaküsimuseks on ka me seda kolme aasta jooksul ette valmistada jõuame. Meie Põhja-Ameerika Eesti Päevad toimusid 1957–1978 lühema kavaga mai pikal nädalalõpul.

UUESTI ROOTSI

Uue ÜEP korraldamine peale kaheaastast vaheaega pärast Estot Melbourne'is on ebareaalne. Euroopa eestlastelt ei saa nõuda, et nad pärast kulukat Austraalia-reisi nii ruttu uues Ameerika mandrile tuleks. Kuna meie maailmakokkutulekud peaksid õieti vaheldumisi Euroopa ja Ameerika mandril teostuma, siis ei saagi muud võimalust kõne alla tulla kui koguneda uuesti Rootsi pinnale a. 1992. Kuna ÜEP Rootsi sihtasutusel Kultuuripäevad on oma suurpidustuste korraldamise kogemused ja raha ja et Esto '80 andis neile ka oma maa E. Päevad Estivali ja noorte Otse näol, siis võime seal taas loota rahvarohket, mõjukat ja hästikorraldatud üritust. Nagu Eestis ei korraldatud üldlaulupidusid ja Eesti Mänge alevikkudes ja väikelinnades, siis tuleb meil tulevikus ka siin unustada ülemaailmsete eestlaste suurürituste korraldamised väikestes eestlaste asukohtades. Eesti Päevade mõtteks on laiu rahvahulki tegudele innustada. S.o. minna sinna kus on rahvas ja jõud.

ROBERT KREEM

Kui mõõt saab täis

Kuritegevus Põhja-Ameerika mandril, siinhulgas ka Kanadas, on tõusmas kartustäratava kiirusega. Nii USA-s kui ka Kanadas on kerkinud sellega seoses rida probleeme, mis on vastavate ekspertide poolt võetud vaatluse alla mitmesuguste järeldustega. Üheks järelduseks on arvamine, et diskrimineeritakse kahjusaaja kahjuks ja soositaks kurjategijat. Neid vaatlusi on võimata panna kindlasse süsteemi. Sellepärast on võimata ka muust rääkida, kui avalikkuse seisukohast.

Inimesed on lihtsalt tüdinud ja hirmul kuritegevuse sagedusest, sest keegi ei saa julge olla ükskõik millistes oludes. Torontos on sissemurdmised majadesse ja korteritesse suurenenud kümne aasta jooksul kahekordseks. Uurimuslikud ennustused märgivad, et sel aastal murtakse Kanadas sisse ühte majja iga 25 maja kohta. Läinud aastal murti Torontos sisse 14.406 korterisse ja 24.863 autosse. Nende sissemurdmiste arv ei ole enam kontrollitav ja kergematel juhtudel sissemurdmisi isegi ei raporteerita. Kuid need on ainult sissemurdmised. Peale selle on kallaletungid, röövimised, vägistamised, tapmised, terroriseerimised.

Olenevalt rajoonist, märgitakse, et 10 kuriteost 7 kunagi ei avastata. Viimane iseloomustab politseiaparatuuri ebaeffektiivsust. Johtuvalt sellest on mitmetes linnaosades organiseeritud nn. valvegrupid, kes informeerivad politseid niipea kui midagi kahtlast nähakse. Vastavad sildid on neis linnaosades püstitatud. Hädaolukorra telefoni number 911 on üldiselt teatavaks tehtud ja see vastab kohaselt, kes viibimatult alarmeerib tuletõrje, ambulantsi või politsei. Neid kodanliku endaabi vahendeid tuleb ainult tervitada.

Suurem alarm oli kuulutatud armeenlaste terrorigrupi ähvarusega Toronto transiitsüsteemile, mille tõttu kümned tuhanded tarbijad loobusid süsteemi kasutamisest. Politseiline tähelepanu olukorrale oli mitmekordistatud. Kuritegevuse tõusuga on publik ometi kaitsetu nii oma kodus, teel, asutustes ja ükskõik kus. Publik on kaitserelvata. Kuid mis veelgi halvem, on jäänud mulje, et endakaitsel on publik seaduse ees alati vastutavas olukorras. Neis küsimustes on Kanada publik nagu tuim ja reaktsioonivõimetu. Briti Kolumbia massimõrvar Olssoni tasustamine 100 000-dollariga mõrvaohvrite matmispaikade näitamise eest oli õiguslikult üks masendavaid juhtumeid. See vahejuhtum tekitas teatud avalikku poleemikat.

Väga iseloomustava reaktsiooni tekitas nelja musta huligaani tulistamine New Yorgi allmaaraudteel Bernhard Goetzi poolt. Neli huligaani küsisid Goetzilr 5 dollarit ja poetasid end vagunis tema ümber. Goetz haaras taskust revolvri ja tulistas iga huligaani kordamööda. Prokurör tõi Goetzi juhtumi vandekohtu ette. 23 vandekohtunikku leidsid ainukese süüdistuse käsirelva omamises. Terve New York ja ka USA publik olid otsusest vaimustatud. Associated Pressi uurimus (poll) leidis, et 47 protsenti ameeriklasi kiidavad heaks Goetzi isikliku aktsiooni laskmises. 36 protsenti märgivad, et nad ei tunne sündmuse käiku. Ainult 17 protsenti mõistavad hukka Goetzi käitumise huligaanide haavamises.

Ometi tõstis prokurör uue süüdistuse Goetzi vastu kavatsetud mõrvas, teiste kaassõitjate ohustamises ja relva seadusvastases omamises. Kuigi publik suhtub seadusmõistes Goetzi teosse eitavalt, ometi valitseb arusaamine, mis Goetz tegi. Goetz ütles: ma tegin seda hirmust juhtuva ees. Seda hirmu võimaliku juhtuva ees jagavad miljonid ameeriklased. Nad kardavad röövimisi ja kallaletunge tänavatel. Nad püüavad kallaletunge vältida huligaane nähes üle tänava minemisega. Nad vaatavad üle õla, et vältida pudelite, tomatite, kivide viskeid linna tänavail kõndides. Nad jätavad tänavablokkide viisi isegi oma korterid ja elamud maha, vahetavad linnaosasid, asuvad isegi teistesse linnadesse, et mustade (jah, mustade) kallaletunge vältida.

Ameeriklased on taganemisteel ja see taganemine ainul annab uut inspiratsiooni kallaletungideks. New Yorgis seoses 1983.a. 550.000 kriminaal-juhtumiga, arreteeriti ainult 106.000 isikut. Neist ainult 13.500 isikut paigutati trellide taha. Kohus on ülekoormatud, kohus on aeglane ja kohus suhtub siidikinnastega kriminaalide suhtes. Kui kohus on pehme ja võimetu kriminaalide karistamisel, siis on tekkinud massiliselt endakaitsegruppe rajoonides, kus see vajalik.

Selleni on jõudnud ka Toronto ning mitmed teised Kanada linnad. Diskrimineerimine on näidata süüdistavalt näpuga ühe või teise rahvusgrupi peale. Ometi tähelepanelik vaatleja teab, kunas ja kuidas algas kriminaaljuhtumite suurenemine ka Kanadas. Kes tahab teada, vaadaku ainult nende juhtumite kohta publitseeritud fotosid ajalehtedes, ja siis otsustagu ise. Ka Kanada kohus on ülekoormatud ja aeglane. Kanada paroolisüsteem on liiga koheselt armuline ja laseb vangid vabadusse. Selleks, et jälle lugeda uutest kallaletungidest ja mõrvadest. Ka siin peab toimuma avalikkuse ja laiema publiku vastureaktsioon. Sest ka siin saab kord mõõt täis.

V.

Ilmumas

„EESTLASED KANADAS II"

ca 430 lk.

Hind ettetellimisel $20 ja saatekulu Kanadas $1, mujal $3. Hind pärast ilmumist $29, pluss saatekulu. ● Raamat on samas formaadis ja köidetult nagu koguteos „EESTLASED KANADAS". Viimast on piiratud arvul võimalik tellida koos ilmumisel olevaga, kokku hinnaga $45 ja saatekuludeks Kanadas $3.–.

Tellimised saata: „EESTLASED KANADAS", c/o E. Kuris, 2 Jocelyn Cres., Don Mills, Ont. M3B 1A2, või tellida Toronto Eesti Majas EKN büroos Priit Aruvallalt. ● Tshekid kirjutada KANADA EESTLASTE AJALOOKOMISJONI nimele.

● Ettetellijate nimed avaldatakse raamatus ●

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE

HOGAN GM
Chev Olds Limited
5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9

PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Äris 291-5054
Kodus 423-5716

HELLARRA SERVICES
1989 Danforth Ave. Toronto Ont. M4C 1J7
Tel. 694-6241

hüpoteeklaenud
raamatupidamine ja tulumaks
Helle Rannik endine keskvalitsuse tulumaksurevident

Gorbatshev tahab panna kolhoosniku tööle

N. Liidu uus võimukandja Mihhail Gorbatshev näeb N. Liidu suuremat nõrkust selles, et Nõukogude tööline ei tööta sellise intensiivsusega nagu põllumehed teistes põllumajanduslikes riikides. Seal töölised tõusevad vara ja töötavad kogu päeva, kuid Nõukogude tööline ei alusta tööd enne kella 9-at ja lõpetab töö kell 5 p.l.

Töölised üldse olla arvamisel, miks nad peavad töötama raskelt selleks, et meeldida võimumeestele Kremlis. Nendel enestel ei ole sellest vähematki kasu. Selliselt oli Mihhael Gorbatshev iseloomustanud olukorda N. Liidus endisele Kanada põllutööminister Eugenie Whellanile 1983. a., kui ta külastas Kanadat ja oli huvilatud sellest, kuidas Kanada põllumees saab nii produktiivselt töötada.

Kuidas Gorbatshev paneb nõukogude kolhoosniku produktiivselt tööle, näitab tulevik. Ta kindlasti tahab põllumajanduse produktsiooni tõsta.

FINNLINK '85

SUVISED LENNUD SOOME

HINNAD MONTREALIST alates $799.

Varuge nüüd piletid, kui kavatsete Soomet külastada maikuu lõpus, Jaanipäeva paiku või koolide vaheajal.

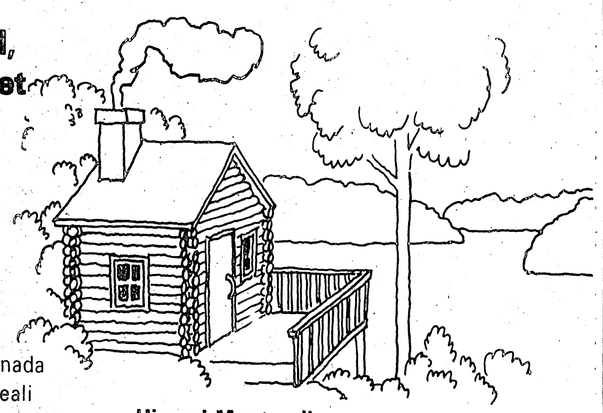

Kui reis algab Torontost, Air Canada pakub mugava ühenduse Montreali Mirabeli lennujaamaga, kust reis jätkub Finnair DC-10 liinilennukiga otse Helsingisse ja tagasisõit taas Montreali. Kui algate teistest Kanada linnadest, nõudke saadaval olevaid ühendusi ja eri reisihindu Montrealiga oma reisibüroolt.

50 edasi-tagasi lendu toimuvad maikuu ja oktoobrikuu ajavahemikul.

Valige omale sobiv aeg — mitte üle 90 päeva ega vähema kui 7 päeva kestvusega.

Hinnad Montrealist

Maikuus, sept. ja okt.	juunikuust–augustikuuni
Täiskasvanud $799.	Täiskasvanud $899.
Lapsed alla 12 a. $599.	Lapsed alla 12 a. $674.
Sülelapsed alla 2 a. $80.	Sülelapsed alla 2 a. $90.

Hinnad Torontost

Maikuus, sept. ja okt.	juunikuust – augustik.
Täiskasvanud $898.	Täiskasvanud $994.
Lapsed alla 12 a. $671.	Lapsed alla 12 a. $746.
Sülelapsed alla 2 a. $90.	Sülelapsed alla 2 a. $100.

Ülaltoodud hinnad ei hõlma Kanada lennuväljamakse.
Reserveeritud piletid tuleb tasuda 21 päeva enne väljalendu. Grupilennud tühistatakse, kui on alla 20 reisija.

Teie võite reserveerida piletid oma reisibüroo kaudu või helistage otse Finnairi kontorisse.

Toronto (416) 927-7400
Montreal (514) 282-1173
Vancouver (604) 687-7582

FINNAIR

Hinnad võivad muutuda etteteatamata.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
(416) 466-1502

LILLEDE SAATMINE ÜLEMAAILMSES ULATUSES.
Eriti pulmadeks — värsked ja kunstlilled.
Matuseks — pärjad ja lillekorvid.
Puuviljakorvid.
Käsitöö kinkeesemed — kullasepa-, merevaigu-, keraamika-, naha ja puunikerduse alal.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.
Avatud: äripäevadel 8.30–6.00 p.l., laupäeval 8.30–5.00 p.l.

VEKSA sissemurru . . .

(Algus esiküljel)

kaasa arvestada, siis oli tegelikult lõpptulemuseks nelja-dollarine kapitali kasv. Revisjonikomisjon oma aruandes, mille esitas H. Teder, kiitis Liidu arvepidamise heaks. Nii tegevus kui ka majandusaruanne kinnitati ühel häälel.

Ülemaailmse Eesti Vabadusvõitlejate Keskuse tegevusest informeeris keskuse esimees A. Jurs, kes oli ka Esto '84 Peakomitee liige ja rongkäigu korraldaja. Ta tänas kaasvõitlejaid tõhusa kaasabi eest rongkäigu läbiviimisel. Eriline tänu kuulus aga V. Raiendile, kes sõjavigastatute toimkonna juhatajana temale usaldatud ülesande edukalt läbi viis.

ESINDAJATE SÕNAVÕTUD

Järgnesid sõnavõtud Kanada Eesti Võitlejate Ühingu esindajailt: Ottawa aruande esitas R. Piirvee, kes mainis, et liikmeskond on kokku kuivanud, kuid on siiski jätkatud tegevust mitmel rindel. Ühingu liikmed on kaasa aidanud üldrahvuslike ürituste korraldamisele Ottawas. E. Ruberg, kes oli Montreali ühingu esimeheks kuni äsjamöödunud tegevusaasta lõpuni, käsitles sealset tegevust. Montreali ühingu tegevuse omapäraks on olnud viimaste aastate kestel tihe koostöö kohaliku skautide üksusega. Nii skautide suuremaid üritusi kui ka sõjaveteranidele südamelähedaseid aktsioone on teostatud ühiselt. Ka on ühingu liikmed täie panusega kaasa aidanud üldiste ürituste korraldamisele, nagu seda on Eesti Vabariigi aastapäev, võidupüha, küüditatute mälestuspäev jne. Nagu üldiselt teada, on Montreali ühingu üheks tähtsamaks alaks laskespordi õhutamine ja toetamine meie noorte seas. Hamilton ühingu nimel kõneles H. Lember. Ühingu energilisest tegevusest andis hea ülevaate kuue-leheküljeline tegevusaruanne, mida sõnavõtja ei käsitlenud pukt-punktilt, vaid lisas kommentaare ainult tähtsamate ürituste ja aktsioonide kohta. Ühingu liikmed võtsid osa 34-st üritusest väljaspool ühingu sisetegevust, millest Esto '84 kõrval oli tähtsaimaks Seedrioru „Suveharja" pidustus. Vabadussõja nädala aktus toimus koostöös teiste eesti organisatsioonidega. Esimees A. Jursi toimetamisel on ilmumas mahukas teos: „Eesti vabadusvõitlejad Teises maailmasõjas". Eesti sõjainvaliidide heaks korraldatud korjandustest (kaasa arvatud korjandus ÜEP-84-le toodavate invaliidide sõidukulude abistamiseks) laekus rohkem kui 4000 dollarit. Toronto Eesti Võitlejate Ühingu tegevusaruanne esimees Ü. Tamre esitatuna oli samuti tegevusrohke ja allakriipsutamist vääriv. Tegevuse peamine raskuspunkt koondus ÜEP-de raames toimunud sõjameeste ürituste läbiviimisele (koostöös KEVÜL-u ja teiste ühingutega), kuid lisaks sellele jätkus juhatusel energiat üle 20-nele üritusele kaasaitamiseks või otseseks korraldamiseks. Võeti osa langenute mälestusjumalateenistusest Toronto Peetri kirikus 11. nov. 1984 Ühingu lipu ja auvalvega, Langenute mälestuseks asetasid pärja TEVÜ-u ja Soomepoiste Klubi esimehed (Ü. Tamre ja E. Marten). Samuti võeti osa Tartu rahu 65-nda aastapäeva pidulikust jumalateenistusest Uhingu lipuga Vana-Andrese kirikus 10. veebr. 1985. Koostöös EKN-u, Eesti Liit Kanadas ja Soomepoiste Klubiga korraldati 21. okt. 1984.a. kodumaalt lahumise mälestusõhtu — Sügis '44. Ühingu esimees Ü. Tamre kandis ette mälestuskilde Sinimägede- ja taandumislahingutest Eestis. Korraldati laskevõistlused noortele (25. veebr. 1985). Ühingule soetati uus lipp ning kavandati ja võeti kasutusele vormisärk suvel kandmiseks. (ideede algataja ja ka peamine läbiviija oli J. Reinoja). Esto '84 Sõduriõhtu korraldamise pearaskus lasus TEVÜ-l.

Enne tegevuskava ja eelarve juurde asumist otsustati KEVÜ liikmesmaksuks jätta endiselt poolteist dollarit igalt (ühingute) liikmelt. A. Woode ettepanek, tõsta liikmemaks kahele dollarile, otsustati vaatluse alla võtta tuleva aastasel esinduskogu koosolekul. K. Tori poolt esitatud tegevuskava 1985-ndaks aastaks oli üldiselt väljakujunenud rutiini kohane, väljaarvatud punkt 6, mis kõlab järgmiselt: (Liit) „Korraldab Põhja-Ameerika mandri eesti sõjameeste suvepäevad ning tähistab samal ajal eesti rahva võitluspäeva 10. augustil, nagu otsusatati VI Eesti Sõjameeste Kongressil Torontos 11. juulil 1984.a." Punkt 2 väljendab kindlalt KEVÜL-u (ja ühingute) poliitilist tõekspidamiset: „Ei tunnusta N. Vene okupatsioonivõimu Eestis, ei suhtle temaga ega nende poolt siia saadetud funktsionääridega. Nõuame okupantide lahkumist Eesti Vabariigi territooriumilt, nagu see kindlaks määratud Tartu rahulepinguga." V. Lillakas esitas 1985.a. eelarve, mis on tasakaalustatud 705 dollarile. K. Tori teatas selle päevakorrapunkti all, et Liidu juhatusele saabus 75-dollarine toetus Magda Spirka-Väärilt, kes sellega toetas meie vabadusvõitlust ja mälestas oma venda — leitnant Karl Vääri.

Esinduskogu kinnitas üksmeelselt juba varem Liidu juhatuse poolt vastu võetud kaks muudatusettepanekut KEVÜL-u põhikirjale.

RESOLUTSIOON

K. Tori tõstis üles küsimuse ühenduses N. Eestist Kanadat külastanud punaturistidele osutatud austusavalduste osas Vancouveris. Teadagi oli vasuvõitjaiks ainult osa sealsest eestlaskonnast, kuid see lõi sügavaid mõrasid seni suhteliselt üksmeeles tegutsenud Vancouveri eesti rahvusgruppi. Tekkis rida elavaid sõnavõtte. Sõnavõtjad pidasid niisugust vastuvõttu eesti pagulaskonna seisukohalt võttes kahjulikuks. Arutelu seisis selles, et kuidas eesti sõjaveteranide tundeid ja seisukohta Kanada eestlaskonnale selgeks teha. Lahenduseks oli resolutsioon, mille esitas R. Moks ja mis vastu võeti ühel häälel. Arutelus osalesid veel H. Teder, A. Jurs, V. Lillakas, R. Piirvee, H. Mandel, A. Woode, H. Kore, V. Raiend. (Resolutsiooni tekst on avaldatud teisel)

Kell pool neli asuti ühisele lõunasöögile, mis oli korraldatud Eesti Maja kohviku perenaiste poolt ja serveeriti kohviku ruumis.

Koosolekul algatatud küsimuste ja läbirääkimiste osa jätkus peale lõunasööki.

Kol. Y. Hanson andis põgusa ülevaate aktsioonidest, mis on käigus USA eesti sõjaveteranide organisatsiooni algatusel või koostöös teiste samalaadiliste organisatsioonidega. Kõige valusamaks probleemiks on sõjasüüdlaste kilda sattunud kaasvõitlejate kaitsmise küsimus. Üha selgemalt kerkivad esile faktid, mis tõendavad, et need rünnakud on lansseeritud Moskvast ja põhjenevad väljamõeldud süüdistustele ja valetunnistustele. On alustatud vastuaktsioonidega, kuid lõpptulemusteni ei ole veel jõutud. On karta, et selline inimeste jaht kandub üle Kanadasse. Edaspidine keskustelu kulgeski samalaadiliste küsimuste ümber, kusjuures osa sõnavõtjaist soovitasid, et KEVÜL-u juhatus astuks samme selleks, et vastavatele valitsusasutustele ja riigitegelastele saaks selgitatud selle musta kampaania tagapõhja ja eesti sõjamehe süütust üldiselt. Jäi mulje, et meie keskorganisatsioonide tegevust sel teemal peeti mitteküllaldaseks. Läbirääkimiste all võtsid sõna: Ü. Tamre, H. Mandel, M. Pihlak, K. Tori, V. Raiend, H. Teder, Y. Hanson, E. Ruberg, R. Moks, R. Tralla, A. Kängsepp jt.

Koosolekut lõpetades K. Tori tänas Toronto Eesti Võitlejate Ühingu juhatust, eriti esimees Ü. Tamret, selle koosoleku tehnilise korraldamise eest. Koosolek lõppes Eesti hümniga.

RESOLUTSIOON

Nõukogude Vene okupandid on Eesti maad ja rahvast vägistanud üle 40-ne aasta. Tapmiste, vangistamiste ja küüditamisega teostavad venelased sihikindlalt rahvus — mõrva meie kodumaal. Venestamine muutub üha rangemaks. Rahvusvaheliselt määritletud ja tunnustatud inimõigusi rikutakse igal võimalikul viisil.

KGB oma agentide ja käsilaste kaudu on püüdnud ka Eesti paguslaskonna ühtlust lõhestada. Üheks nende huve teenivaks mooduseks on olnud nn. kultuurisidemete süvendamine vastastikuste külaskäikudega. Vaenu ja segaduse külvajaks oli ka see N. Eesti „kultuuritegelaste" grupp, kes alles neli kuud tagasi külastas Kanada eestlaste suuremaid keskusi.

Kanada Eesti Võitlejate Ühingu Liidu esinduskogu oma korralisel koosolekul 30. märtsil 1985.a. leidis, et möödunud aasta novembris VEKSA (KGB) poolt organiseeritud sissemurrukatsetele Kanada eesti ühiskonda puudus otsene ja kindel vastureaktsioon meie organisatsioonide poolt.

Endiste rindevõitlejatena nõuame, et kõik eesti kesk- ja teised organisatsioonid Kanadas kindlalt deklareeriksid oma seisukohti selliste „kultuurilise vennastumise" sildi all teostuvate sissemurrukatsete vastu ja hoiataksid oma liikmeid KGB huve teeniva suhtlemise eest.

Vastavalt trükikoja tehnilistele nõuetele palume käsikirjad „Meie Elu" toimetusele saata masinkirjas ja võimalikult varakult enne lehe ilmumist.

TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Ave., Toronto,
Ontario M4K 2R6
Ühenduses on jõud
SOODSAD LAENUD KAASMAALASTELE
Informatsiooniks helistage
465-4659

Vastuaktsioon Balti Vabadusliidu selgitustööle sõjaroimade küsimuses

LOS ANGELES (M.E.) — Pärast aastapäevad tagasi arendatud edukat olümpia-aktsiooni on Balti Vabadusliit (BVL) vahepealsete Randpere-Milleri külastusreisi organiseerimise, USA presidendilt Kongressi resolutsiooniga taas 14. juuni Balti Vabaduspäevaks kuulutamise taotluse, inimõiguste konverentsi jm. võtnud käsile Ida-Euroopa rahvusgruppe ühe tõsisemalt häirivale küsimusele vastava selgitustöö ja ka julged vastuaktsioonid. Nimelt USA kohtuministeeriumi kontraversionaalse erijuurdluse asutuse (OSI) koostöö Moskva KGB-ga, viimaselt tulevate fabritseeritud süüdistuste jm. infiltreerimine USA kohtusüsteemi, rahvusliku julgeoleku ohustamise jne.

BVL nõuab OSI/KGB koostöö lõpetamist, „sõjakurjategijate" kohtuprotsessidel vandekohtu (Jury) süsteemi, Nõuk. Liitu deporteerimise blokeerimist, kohest õiguse ja välispoliitilise affääride alast parlamentaarset avalikku juurdlust (hearings) OSI tegevuse kohta ja olukorda parandavat seadusandlikku aktsiooni. BVL, asudes mainitud küsimuste-kompleksi juurde temale omase kartmatu ja energilise viisiga, on ühistöö laiema aluse huvides selleks loonud rea kontakte samu eesmärke taotlevate organisatsioonidega ning informeerinud detailselt massimeediat ja valitud rahvaesindajaid.

Balti rahvusgruppides on BVL õiglust nõudvad avaldused ja aktiivsed sammud tekitanud rahuldustunde, kuna eelnevalt on mitmelt poolt kuuldavale tulnud nurinat, et mõned instantsid ja organisatsioonid, kelledelt on loodetud neis küsimustes julgemat selgitustööd ja muid aktsioone, on ilmutanud kas rohkem pehmet „nurgataha" jäänud tegevust või vähest kartlikku kriitikat. BVL üheks tähtsamaks ürituseks koostöös ülemaalise uue aktsiooni-koalitsiooni CCJS-ga (Coalition for Constitutional Justice & Security, mis esindab USA etnilisi ja ühiskondlikke gruppe) OSI tegevust süüdistava raamatu saatmine USA senaatoreile ja Esindajatekoja liikmetele ning 22. märtsil Los Angelesis Pressiklubis korraldatud sellekohane pressikonverents.

VASTUAKTSIOON

BVL ja uue aktsiooni-koalitsiooni hoogne tegevus ülalolevas on teatava ehmatuse toonud OSI tööd toetavatele gruppidele, kust on alustatud omapoolsete vastuaktsioonidega. Emotsionaalsust pingutavate pressiartiklite kõrval on tegevusse astunud prominentsed rändkõnelejad jne. Olukorra viimase osa üks iseloomustavamaid on „The Journal News" veergudel ilmunud Alan Snel'i artikkel alapealkirjaga „Time is against us", — hoiatab advokaat. Selgub, et adv. Eli Rosenberg külaliskõnelejana New Yorgist on kõnelenud Pomona Juutide majas (Jewish Center) juudi nooremale põlvkonnale sellest, millised takistused võivad oodata OSI-t sõjakurjategijate vastutusele võtmisel. Selles on üteldud:

— Praegu on suurim oht OSI-le koalitsioonis, mida moodustatakse Balti, Ukraina ja Ida-Euroopa rahvusgruppidega, kes tahavad halvata OSI pingutusi. Need rahvusgrupid (nations) tahavad kustutada maha nende ajaloolist kriminaalset pärandit, kus nad on segatud süüdlastena juutide hävitamises. OSI on viinud neid inimesi kimbatusse, näidates et Holocaust juutidele ei olnud mitte ainult saksalaste kuritegu. Edasi märgitakse artiklis E. Rosenbergi kõnet refereerides, et „varjamata antisemitism" peegelduvat ka OSI pingutuste nurja ajamises. Tuuakse ette, et näit. leedulaste päevaleht „Darbinikas" olevat pilganud TV-filmi „Holocaust". See ajaleht ütles oma lugejaile, et lugu pidanuks algama 1917. a-st, miks juudid teenisid ära oma täbara olukorra — kuna nad juhtisid Venemaa revolutsiooni ja on mõrvanud 70 miljonit süütut ohvrit.

Adv. Rosenberg on lisanud teisigi katseid Ida-Euroopa gruppidelt paralüseerida OSI tegevust, nagu, et kooliõpilased sellest koalitsioonist on saatnud tundelisi kirju president Reaganile, et „. . . . vaadake mida OSI teeb meiega", et koalitsiooni juhtkond on saatnud 650 eks. 150 lhk. paksust raamatut Kongressi liikmetele, kus süüdistatakse OSI tegevust, samuti olevat nad loonud nn. eesriide-taguseid kõnelusi ja nõupidamisi Valge Maja, Julgeoleku Nõukogu, Välis- ja Kohtuministeeriumi tegelastega katses näidata OSI ühendusi KGB tegevuse ja kommunistide plaanidega. Ta lõpetas sõnadega, et „. . . . OSI (ja riiklik tulumaksuamet) on kõige ebapopulaarsem asutus. Mainitud koalitsioonigrupid ei taha mitte mingi hinna eest peatada oma sihti meie tegevuse lõpetamiseks."

Koalitsioon . . .

(Algus esiküljel)

Process algatusel. See, poolametlik organisatsioon tegeleb põhiseaduslikku ja juriidilise kaitsega nende ameeriklaste suhtes, keda süüdistatakse natsistidega koostöötamises II maailmasõja ajal.

Koalitsioonil on loodud osakonnad suuremates USA linnades nagu Washington, Los Angeles, Chicago, New York, Boston ja mujal. Selle taga seisab enam kui 40 miljonit USA kodanikku.

Möödunud aasta augustikuul USA Välissõdade veteranide organisatsioon oma 85. konverentsil Chicagos võttis vastu resolutsiooni nr. 448, kus nõuti USA presidendilt otsekohest ning täit juurdlust OSI tegevuse kohta. Samuti saadeti tuhandeid kirju ja telegramme ning tehti telefonikõnelusi Valgesse Majasse ja USA Välisja kohtuministeeriumi.

Michigani osariigi seadusandlikus kogus senaator Posthumus, 20. veebr. s.a. esitas resolutsiooni, mis nõuab, et USA välis- ja kohtuministeeriumil tuleb hukka mõista käesolev OSI-KGB koostöö ja garanteerida, et kõik Ameerika kodanikud oleks üheõiguslikud seaduse ees.

Uus koalitsioon korraldab pressikonverentse, võtab ette legaalseid samme ning teeb laiaulatuslikku selgitustööd USA Kongressi ja osariikide seadusandlikes kogudes, et seal võetaks vastu samasugused resolutsioonid kui Michigani osariigi seadustandvas kogus.

„MEIE ELU" ESINDAJA MONTREALIS
KARL UTSAL
5875 Cavendish Blvd. Apt. 801
Montreal, P.Q. H4W 2X9
Tel. (514) 488-6228

Riigipööre Sudaanis

Sudaanis võttis sõjavägi võimu üle ja püüab rahustada rahvast, kes protesteerib hinnakõrgenduste vastu. President Jaffar Numerei oli teel tagasi USA-st ja peatus Egiptuses, kui kodus toimus riigipööre. Talle anti luba jääda Egiptusesse. Sudaan on ajanud sõbralikku poliitikat USA ja Egiptusega. Olles majanduslikes raskustes,on ta saanud suurt välisabi, kuid selle tingimuseks oli murranguliste muudatuste tegemine riigi majandamises. Sellega seoses tekkisid streigid ja demonstratsioonid.

Eesti Gaidluse 65. aastapäev

Eesti Gaidluse 65. aastapäeva tähistamine toimus 30. märtsil, kell 10 h. Vana-Andres'e kiriku saalis. Kogunes saalitäis gaide ja nende emasid aktusele ja ematütre einele, enamik ise kord gaidirajal käinud. Sisse kanti meie kaunis sini-mustvalge lipp ja koosviibimine algas gaidide hümniga.

Kokkutulnuid tervitas Eesti Gaidide Malev Kanadas juhat. ngdr. Anne-Mai Kaunismaa, tänades vanemaid, kes ikka oma lapsi truult gaidide ridadesse toovad, endiseid gaide ja juhte, vanu ja noori, sest gaidluses aastaid ei loeta, vaid iga gaid on teistele gaididele õde. Gaidlus on imepärane organisatsioon, mis ulatub üle maailma igale poole kus asub eesti gaide. Igalt poolt leitakse alati sõpru eest. Ta kõneles, kui tema gaidi vöörihm „Eesti lipu" laagris katkes, tuli tal mõte, et eks see ole märgiks gaidluse tööst tagasitõmbamiseks, kuid siis leidis ta — ei, gaidluse tuli peab edasi põlema, Seda peame kõik leegitsemas hoidma. Samas tänas ta kõiki koosviibimise korraldajaid ja abilisi ning teatas, et USA-st oli Liidu juhatusse kuuluv gdr. Siiri Puust isegi laulva tervitustelegrammi saatnud, mis temale üle telefoni ette lauldi.

65-le aastale küünalde süütajateks olid juhid mitmesugustest gaidorganisatsiooni kuuluvatest osadest. Praegune peagaid Hilja Kuutma, maleva juht Anne-Mai Kaunismaa, Gaiderkogu juht Lisanne Vaher, „Rajaleidjate" lipkonna juht Ingrid Kütt, „Põhjala Tütarde" lipkonna juht Silvia Terts ning kummagist lipkonnast üks hellakene, üks gaid ja üks vanemgaid.

GAIDIDE TÕOTUS

Maleva juht kinnitas lilled rinda eespoolnimetatutele, samuti ka kohalviibivatele maleva auvanemale gdr-itele Liis Juskele ja vanemale Alice Kullangole ning sai ka ise lilled rinda. Haaravaks hetkeks kujunes, kui kõik ühiselt kordasid gaidide tõotust. Gdr. Hilja Kuutma andis ülevaate gaidide ajaloost, nii ülemaailmsest gaidlusest, kuhu praegu kuulub 8.500.000 gaidi, samuti ka eesti gaidlusest algusest kuni tänini. Ülemaailmsel gaidlusel on tänavu 75.a. juubel. Oleme kümme aastat nooremad, sellega 65-e-aastased. Ta meenu tas ja mälestas meie esimest ja ainsat Peavanemat Elonore Hünerson'i ning tervitas kohalolevat maleva auvanemat gdr. Liis Jusket, kes oli meie viimaseks Gaiderkogu juhatajaks vabal kodumaal Eestis ja esimeseks Eesti Gaidid Paguluses juhatajaks peale Peavanema surma.

Gdr. H. Kuutma võrdles gaidlust suure tugeva puuga, selle okste ja õitega, mille vanu oksi on küll murdunud, kuid asemele on kasvanud uusi oksi ja õisi, sest tüvi on tugev, mis on vastu seisnud ajalootormidele ning loodame et see seisab veel aastakümneid. Ta lõpetas oma kõne gdr. Irene Ruus'i laulu sõnadega; Me tuleme, sõprusring köidab (gaidide laulikus lk. 50)

TERVITUSED

Siis sammusid sisse Skautide maleva mehed eesotsas juhi skm. Egbert Runge'ga, keda saatsid skm-id Eino Kuris, Jaan Lepp, Harold Kivi ja Margus Tae, lisaks kaks hundipoega. Humoorikas kõnes tervitas skautmaleva juht gaide nende juubelipäeval, öeldes: kuna saite 65 aastat vanaks, ei sobinud meil ka nooremaid tervitama saata kui halle- ja kulupäid, kuid siiski kaks hundipoega tuleviku lootuseks. Ärge häbenege oma 65-aastaseid murekortse, need on teil auga teenitud eesti gaidlike noorte kasvatamisel. Suure armastuse ja austusega teie vastu toome teile 550 musi! Igal mehel olid lilled gaidide ametmeestele üle anda, kuid gaidmaleva juht sai skautmaleva juhilt lilledega koos ka musi. Skautide maleva poolt toodi Gaidmalevale kingiks Otto Rannamäe poolt nikerdatud imekaunis tammepuust vööpandla kujuline kilp, millele nikerdatud tammepärg koos tõrudega, keskel kuldne metallist gaidmärk, mille all nikerdatud aastaarv 65. Anne-Mai tänas südamest kauni üllatuse eest. Maitsti kohvi, sünnipäevakringlit ja kohvikõrvast. Ei unustatud koosviibimisel ka laulu ja paari lõbusat mängu.

SÕPRUSRING

Ametliku lõpetuskõne pidas Gaiderkogu juhataja gdr. Lisanne Vaher, kes viis meid tagasi gaidluse algusesse 65 aastat tagasi, millega tema liitus paar aastat hiljem. Ta tõmbas paralleele tookordse ja praeguse gaidluse vahel. Ta kõneles laagritest, kus iga pott, pann ja telk tuli leanata, kuna raha oli nii vähe, et nädalases toidukavas oli kartul heeringaga ja heeringaga kartul ning laupäevaks kauaoodatud hakkliha, millest pidi kastet saama, sõi hulkuv koer salaja ära. Need mälestused tõid allakirjutanule elavalt silme ette ka tema tookordsed laagriskäigud.

Tänapäeval, kui varustus on kõik olemas, toit suurepärane, millele mõnigi laps veel nina kirtsutab, kuid laagri lõppedes on sellegi toidu söömise ära õppinud, sest teised söövad ka.

Ta kõneles tegevuskavast kodumaal, kus peaõhk oli gaidlikkudel teadmistel, muid teadmisi õpiti koolis, elati ju kodumaal. Nüüd on kavas ka rahvuslikud teadmised nagu ajalugu, maateadus jne., et me siiski teaksime, kus on meie juured, ja et noortest kasvaksid head eestlased. Kuigi meie kavad on muutunud, me oleme uhked, et võime sammuda ka siin vöörsil eesti gaididena, gaidirada ning saadame mõttesilla kodumaale.

Ta lõpetas oma sõnavõtu omaloodud laulu sõnadega — Ajaloo tuuled (gaidide laulikus, lisa, lk. 3). Nendele vähestele gaidijuhtidele, kes oma gaidlust kunagi selle algpäevadel Eestis alustasid, tõi Lisanne kõne pisara silmanurka.

Eesti gaidluse 65. aastapäeva pidulik koosviibimine lõppes suures sõprusringis maleva juhi Anne-Mai Kaunismaa palvega: Armas Taevaisa, hoia meil olla homme paremad, kui oleme täna ja eile.

ENE RUNGE, gdr.

KUULUTUSED

palume talitusele anda KUNI KL. 8 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

Eesti luule ja muusika päevad Pariisis maikuu keskel

Pariisi Ülikooli (Sorbonne Nouvelle) Soome-Ugri õppekeskuse algatusel toimuvad Pariisis 13.-17. maini eesti luule ja muusika päevad kolmkeelsetena: eesti, prantsuse ja inglise keeles.

Luule- ja muusikapäevade sihiks on võimaldada süvenevat tutvumist moodsa eesti luule ja muusika arenguga, haarates nii Eestis kui läänemaailmas tegutsevaid autoreid. Igale päevale on ette nähtud kaks kokkutulekut: pärastlõunal ülikoolis ja õhtul vanalinnas ühes keskaegses võlvkeldris, mis võimaldab muusikat kuulata heades akustilistes tingimustes.

Esialgse kava järgi leiaks üksikasjalikumat käsitlust luule alalt: Ilmar Laaban, Artur Alliksaar, Paul-Eerik Rummo, Jaan Kaplinski, Andres Ehin, Toomas Liiv, Ilmar Mikiver, Ivr Ivask j t. Muusika osas leiaks ulatuslikumat esitamist Veljo Tormis, Kuldar Sink, Arvo Pärt, Jaan Koha, Jaan Rääts; Eduard Tubin ja Kaljo Raid.

Enne õhtust kokkutulekut toimuks samas kohas ühiseine omakulude alusel, (2 või 3 dollarit einelt). Enne pärastlõunast kokkutulekut on võimalik einetada Sorbonne Nouvelle'i üliõpilassööklas 1 dollari eest. Soovijaile on võimalik reserveerida ööbimiseks hotellituba õhtuse kokkutulekupaiga läheduses parema kalda vanalinnas umbes 7 dollari eest päevas.

Soome-Ugri õppekeskus loodab arvukat osavõttu Pariisi külastavatelt eestlastelt väljastpoolt, eriti üliõpilaste ja õppejõudude poolt. Teretulnud on aga samuti kõik meie rahvuslikult aktiivsed noored ja kultuurihuvilised üldse.

Meie läänemaailmas teotsevaid noori heliloojaid, luuletõlkijaid või luuletajaid palutakse eriliselt kontakti astuda ka nende tööde esitamiseks.

Lähem kava ja registreerimine aadressil: Centre d'Etudes Finno-Ougriennes, Vahur Linnuste, Centre Censier, 13, rue de Santeuil, Paris 5. Telefon 271.62.71.

Eesti Kunstide Keskuse muusikavõistlused toimusid Peetri kiriku seltskondlikus ruumis laupäeval, 30. märtsil. 1. rida, vasakult: Vivienne Medri, Desiree Medri, Triina Läte, Lisa Norheim, Tiina Hubel, Margit Viia (üldjuht), zhürii liikmed: Tiina Kiik, Helen Montagna, Aleksander Kerk, diplomite kirjutaja Kristina Neps ja sekretär Evi Heinar. 2. rida: Markus Timusk, Kersti-Li Kuutan, Kristi Laar, Randar Timusk, Maaja Leivat, Ingrid Laar, Marja-Leena Roos ja Martin Roos. Foto — O. Haamer

EKK MUUSIKA-VÕISTLUSED

Eesti Kunstide Keskuse 7. muusikavõistlused peeti 31. märtsil Toronto Peetri kirikus. Zhürii liikmed olid: klaver ja flööt — Helen Montagna, CBC „Stereo Morning" muusikaprogrammi koostaja ja endine klaveriõpetaja; keelpillid — Aleksander Kerk, endine viiuliõpetaja, mängib praegu mitmetes eestlaste muusikaansamblites; akordion — Tiina Kiik, „free bass" akordioni kontsertmängija; laul – Avo Kittask, tuntud ooperilaulja nii kanada kui ka eesti ühiskonnas.

Klaveriklassid:

Eesti heliloojate klass A: 1. Kristi Laar 80 („Muru Antsu" ja „Laulge, Poisid" — Aavik), 2. Kersti-Li Kuutan 77 („Üles" — Aavik).

Eesti heliloojate klass C: 1. Ingrid Laar 80 („Eesti Tants" — Oja), 2. Trina Läte 72 („Kui ma olin väikse-kene" — Miido).

Talentide klass (9 a. ja nooremad): 1. Kersti-Li Kuutan 80 („Arabia").

Talentide klass (11 a. ja nooremad): 1. Maaja Leivat 81 („Sonatina Op. 36 No. 1"), 2. Ingrid Laar 78 („Rigaudon"), 3. Leida Mae 77 („Merry-Go-Round").

Talentide klass (14 a. ja nooremad): 1. Astra Raid 80 („Für Elise").

Talentide klass (16 a. ja nooremad): 1. Lisa Norheim 84 („2-part Invention No. 6"), 2. Vivienne Medri 82 („Sonatina Op. 13 No. 2").

Akordioniklass: 1. Martin Roos 83. („Minuet in G minor").

Flöödiklass: 2. Markus Timusk 77. („Minuet in G major").

Viiuliklass: 1. Desirée Medri 82 („Sonata No. 6, 1st & 2nd mvmt."), 2. Marja-Leena Roos 78 („Concerto No. 5").

Tshelloklass: 1. Tiina Hubel 86 („Sonata in D minor Op. 5 No. 8").

Lauluklassid:

10 a. ja nooremad: 1. Randar Puust 83 („Krooks, Krooks" — Aavik).

12 a. ja nooremad: 2. Leida Mae 76 („Liblikas" — Rajaloo).

14 a. ja nooremad: 2. Trina Läte 74 („Minu kiigelaul" — Torma).

16 a. ja nooremad: 1. Lisa Norheim 82 („Õhturahu" — Tamverk).

Üle 16-aastased: 1. auhinda jagavad Monica Zerbe 96 ja Evi Valge 93. Mõlemad laulsid Pätsi „Kadarikus". 2. auhinda jagavad Linda Lindau 80 ja Margit Viia 80. Mõlemad laulsid Karindi „Hällilaul".

Laulutalentide klass (üle 16 a.): 1. Monica Zerbe 98 („Mustad roosid" — Sibelius).

Võistluste üldjuht oli Margit Viia. Abilised Evi Heinar, Leena Rosenberg, Kristine Neps, Mari Randsalu, Helvi Viia ja Otto Roos.

Realistid

Realistide kevadine kokkutulek toimub reedel, 19. aprillil kell 7.30 õhtul Tartu College'i restorani ruumes. Kõik realistid teretulnud!

Kõikideks kindlustusteks

H. LATER & CO. LTD

„Insurance"

1482 Bathurst St., Toronto M5P 3H1

Tel.: 653-7815 ja 653-7816

ESTO '84 ALBUM

Esinduslik pilditeos ilmumas. Rutake!

Eeltellimise hind: Kanadas $31.25, mujal (International Money Order) Can.$33.00 või USA-s isiklik tšekk US$27.00

Tšekid ja ümbrik kirjutada nimele „Esto '84 album" 958 Broadview Avenue, Toronto, Ontario M4K 2R6

RUTAKE! PEALE 1. MAID VÄHEMALT $5.00 KALLIM.

Setudest ja Setumaast

15. märtsil toimus Vancouveri Eesti Kodus Eesti Kultuuri Ühing Kanadas (EKÜK) korraldusel järjekordne loenguõhtu. EKÜK asepresident Lembit Pütsep alustas programmi, meenutades äsjasurnud Eveline Piik Saarnok'it, kes abikaasa Leoga on organisatsiooni suurte summadega toetanud ja aktiivse perenaisena suupistete eest hoolitsenud.

Järgnevalt president Juta Kitching tutvustas seekordset lektorit prof. dr. Toivo Rauna (California State University, Long Beach). Rohkearvuline kuulajaskond jälgis huviga noore teadlase referaati „Setudest ja Setumaast" Kuulajal oli mõndagi uuti Eesti kagupoolseimast maakonnast, millest praegu 2/3 on ühendatud Vene liiduvabariigiga. Noored üliõpilased kuulsid võib-olla esimest korda setude rahvusgrupist, mis oli rikkaim vanavara, kommete ja folkloori poolest.

Setud olid tegelikult Pihkva kubermangu eestlased, kelle asustusala oli umbes 30 x 50 km. See oli vähese kirjaoskusega „maarahvas", kes elas isoleeritult. Apostlik õigeusk, hingemaa süsteem, külaehitus ja rahvariided olid Venemaast mõjustatud. Siiski kutsusid venelased neid „poluvernikuteks", kuna neil olid erinevad kombed, isegi paganlikud tavad, nagu Peko kummardamine.

Setudel oli tugev traditsioonidest kinnipidamine ja grupi-kokkuhoid. Eriti nõuti juba noortelt tütarlastelt leelutamise oskust. Kuulsamaid setu rahvalauljaid oskas peast 75 000 värssi. Tugev surve oli segaabielude vastu, eriti venelastega.

Õpetatud Eesti Selts, Jakob Hurdaga eesotsas tundis suurt huvi setude vastu. Nende rahvaloendus andis 12 500 hinge, mis hilisemalt tõusis 20 000-ni. Sotsiaal-majanduslikult oli Setumaa alaarenenud. Rahvas oli tegevuses põllumajandusega, mehed käisid ka rändkaupmeestena mõõda maad savipotte ja puulusikad müümas.

Eesti Vabariigi ajal taheti „kadunud eestlased" jälle rahvuskehasse tagasi tuua. Seati sisse koolikohustus ja 6-klassilised algkoolid olid eestikeelsed. Ka usuelu toimus eesti keeles. Hiljem hakkas aga setude arv kahanema. Elu moderniseerus, tekkis linnastumine ja integreerumine eestlastesse. Ka omistati vähem tähelepanu traditsioonidele. Setude väärtust eesti kultuuris tuleb aga hinnata ennim nende tohutu folkloristliku pärandi tõttu.

RAHVUSLIKUD LIIKUMISED

Prof. Rauna järgmine loeng toimus 18. märtsil Simon Fraser ülikoolis EKÜK eestiainelise kursuse raamis. Kuna seekordseks teemaks oli „Eesti ja läti rahvuslikud liikumised 1860 - 1914" ja loeng toimus inglise keeles, siis oli kuulajaskonnas ka arvukalt lätlasi. 19. sajandi keskel algas Venemaa balti provintsides rahvuslik ärkamine Poola ja Soome eeskujul. Prof. Raun jagab selle protsessi ajaliselt 3 ossa: 1. 1860 - 1885 - ärkamisaeg; 2. 1885 - 1905 - pettumuse periood, inimesed liikusid laiali, venestuse surve oli kibe, tööstuse arenemise tõttu kerkisid sotsiaalsed probleemid esirinda; 3. 1905 - 1914 - revolutsiooni mõju ja uute ideede rakendamine.

Prof. Raun võrdles eesti ja läti rahvusliikumisi 4 punktis;

1. Ajakirjandus: vaatamata samale alguse-ajale, arenes läti ajakirjandus palju kiiremini. 1880.a. oli Lätis 4 korda rohkem ajalehti (Riia oli suuruselt 4. linn tervel Venemaal ja 4 korda suurem Tallinnast). 2. Kirjaoskus: 19. sajandi lõpul oli kirjaoskaid Eestis 96%, Lätis 92%, Venemaal seevastu 20%. Lugemisoskus oli arenenud luteri kirikust, kus piiblilugemine oli rõhutatud.

3. Kultuurisaavutused: arenesid aeglaselt, mõjustatud saksa kultuurist. Tõuke andis esimene eesti laulupidu ja vanavara kogumine, mis algas Eestis, hiljem järgnes Läti. Seevastu esimene algupärane romaan kirjutati Lätis 6 aastat varem kui Eestis.

4. Poliitiline ärkamine: toimus hiljem, eriti pärast 1905.a. revolutsiooni, kuigi juba linnavalitsustesse olivalitud lätlasi 1892.a. ja eestlasi 1902.a

Rahvustunde äratajad ja levitajad olid peamiselt kõrgemad ametnikud, vabakutselised ja palgalised (kiriku- ja kooliõpetajad, vähemad ametnikud). Geograadiliselt oli see elavaim Põhja-Liivimaal (s.t. Lõuna-Eestis) ja Kuramaal.

Huvitavale loengule järgnesid arvukad küsimused, mis näitas kuulajaskonna elavat huvi referaadi vastu.

Järgmine EKÜK loenguõhtu toimub 19. aprillil kell 7.30 Eesti Kodus. Teemaks on „Vancouveri eesti kunst" kohalike loovate taidurite kaasabil silmadele nägemiseks ja kõrvadele kuulmiseks.

HMH

Torontos ja ümbruskonnas ostke ja müüge läbi

HEINO PÄRNSALU
Broker

469-5118

LINDEN
REAL ESTATE LTD., Realtor

Jõekääru Suvekodu

Saabuva kevadega liiguvad mõtted taas eelolevale suvele. Toronto Eesti Naisseltsi juhatusel algab uusi tööperiood oma murede ja rõõmudega eesti laste suvekodu korraldamiseks. Eelmise aasta kogemused näitasid, et meil on igati otstarbekohasem suvekodu tegevusaega lühendada neljale nädalale. Seda peamiselt just tööjõu saamise suhtes. Iga aastaga läheb raskemaks palgata inimesi, kes oleksid nõus järjest 6-ks või isegi 3-ks nädalaks Jõekääru suvekodusse tööle tulema. Nelja- või kahenädalane „kontraht" näib olevat vastuvõetam. Juhatuse otsusel kestab suvekodu tänavu 7. juulist kuni 3. augustini. Registreerimine 1. maist kuni 1. juunini suvekodu sekretärile: Helle Arro, 48 Fairhill Cr., Don Mills, Ont. M3A 1N6, tel. (416) 449-4209. Registreerimise maks on $15.00 lapselt, mis hilinemise juhul tõuseb $30.00-le. Osavõtumaks on esimeselt lapselt $90.00 nädalas, teiselt $85.00. USA-st rahakaart saata USA dollarites, pluss $1.50 panga kuludeks. Korrastustööde tasu on endiselt $50.00 perekonnalt või kaks 6-tunnilist talgupäeva, mille aegadest teatame edaspidi. Vajame alati lastevanemate töötajõudu. Köögi ja suvekodu personaalil on lapse nädala tasu $65.00 ja tööpalk. Soovijatel helistada: Helgi Sambla'le (416) 222-1830 või kirjutada aadressil: 114 Hendon Ave., Willowdale, Ont. M2M 1A2. Suvekodu asja-ajamine ja tegevus toimub eesti keeles ja suvekodusse ei ole võimalik võtta eesti keelt mitte rääkivaid lapsi. Kui ka lapsel eesti keele teatud arusaamine on olemas, kuid nii puudulik, et takistab suvekodu tegevust, oleme sunnitud ta suvekodust ära saatma. Peame olema keele suhtes karmid ja järjekindlad, muidu kaob meie ettevõtte mõte. Jõekääru suvekodu ei ole kool ega kursus, vaid puhke ja mängupaik eesti lastele. Jõekääru on: — päikesepaiste, sport, laul ja mäng, — värske õhk, ühendus loodusega, lihtsus, — organiseeritud eesti-aineline tegevus, — matkad, ujumine, lõkked, — palju nalja, kuid vahel ka kojuigatsusé pisaraid, — külaskäigud, esinemised, rahvatants, — uued eesti sõbrad ja kohtumine endiste sõpradega.

TORONTO EESTI NAISSELTSI
juhatus

PLUMBING, HEATING and REPAIRS

Õli-, gaasi- ja elektriahjud, korstnavoodrid (chimney linings).

Ahjude puhastamine ® Eesti äri

ROLAND KULLIK

Tel. (416) 275-1280

Asutati Tartlaste Selts

Senine tartlaste esindaja Ene Runge kutsus kokku tartlased esmaspäeval, 18. märtsil, Eesti Maja Noorte ruumi, kell 7:30 õhtul.

Nendega kokku, kes varem omad nimed kirja panid, soovides kindlasti asutajateks liikmeteks olla, kuid mitmesugustel põhjustel sellel õhtul kohale tulla ei saanud, tõusis nimekiri koosolijatega kokku viieteistkümneni. Asutamiskoosolekule oli kutsutud ka Maakondliku Esinduskogu esimees Joh. Vihma. Peale koosoleku rakendamist anti sõna Joh. Vihmale, kes selgitas sarnaste seltside ja kokkutulekute mõete, kust sirge joonena läbi käib soov olles ühine eesti rahvas, hoiame alles ka oma maakonna omapära, rikastades sellega ühiselt meie rahvuskultuuri.

Ene Runge luges koosolijatele ette Maakondliku Esinduskogu põhikirja koos omapoolsete selgitustega rahvakunsti ja rahvuskultuuri alal-hoidmisest. Me oleme kõik kusagilt maakonnast, ärgem unustagem omi juuri.

Sõna anti ka Robert Kreemile, kes on selle suure liikumise mõtte algataja ja isaks. Tutvuneti üksteisega, oli palju juttu ja omakandi inimeste leidmist ning rõõmu leidmisest.

Valimiste tulemuseks olid: Juhataja — Laine Koost, sekretär — Leida Laanemets, kassapidaja — August Maarits, tartlaste noorte spordijuhiks — Mai Kreem.

Koosolekku lõppedes tänas Ene Runge koosolijaid, avaldades rõõmu, et tartlased ei pea nüüd enam „kodutuina" ringi rändama. Joh. Vihma lootis, et Ene Runge maakondi ja nende ettevõtmisi mitte maha ei jäta, mida küsitu ka lubas, kuigi peab hetkel tervislikel põhjusil pisut tagasi tõmbuma.

Kõikides küsimustes palutakse helistada juhatajale Laine Koost'ile, tel. 481-2367 või sekretärile Leida Laanemets'ale, tel: 422-4585.

E-e R.

Segakoor „Leelo" tähistab 20. aastapäeva

Vestlus Eerik Purjega

„Surnukspeetud" segakoor „Leelo" kavatseb 4. mail tähistada oma 20. aastapäeva kontserdiga. See uudis põhjustas küsimuse koorijuhile Eerik Purjele: „Kuidas juhtus, et „Leelo" jälle jalad alla sai?"

EERIK PURJE

Küsige parem, kuidas juhtus, et ta jalad alt kaotas, tuli vastus. See koor andis ju meie lauluarmastavale ühiskonnale kõige hädavajalikuma — särava ja energilise järelkasvu. Kuid vaatamata sellele vajadusele, mis aastast aastasse on üha suurenenud ja mille rahuldamisel „Leelo" häid tulemusi andis, ei jõudnud see koor iial niikaugele, et oleks mahtunud täisväärtusliku partnerina juba olemasolevate kooride kõrvale. Ei ole mõtet küsida, miks, sest juurdlemine ja arutamine ei viiks meid kuhugile välja. Ainult fakti konstateerimine on küllalt kurb. Jäin oma püüdlustes ja taotlustes lootusetult üksi ja siis ühel päeval ma lihtsalt ei jaksanud enam. Eraelu nõudis oma osa ja kuna mu töö jätkajat ei leidnud, siirdusin koos oma lauljatega „varasele pensionile."

Mul ei lastud siiski kuigi kaua pensionäripõlve nautida. Väljaspool Torontot hakkas üks tubli laululodi lekkima ja mind paluti prundiks augu ette. Võtsin pakkumise vastu ja tagajärjeks oli rida ilusaid päevi nagu pärleid koorilaulu helisevas roosikrantsis. Sõudsime koos mitu merd läbi ja ka Toronto ei jäänud meile suletud sadamaks. Jõudsime siiagi väärika mälestusmärgi maha jätta enne kui Esto ja selle raames toimuv laulupidu selle idülli lõpetas. Meie kultuuripealinnas tehtud targad otsused muutsid mu rolli tarbetuks ja mooramees läks oma teed. Aga soe sõprus jäi. Lauluarmastus jäi.

Ah jaa, kuidas juhtus, et „Leelo" jälle jalad alla sai? Noh, juhtus sama, mis tegevust lõpetades: ühel päeval ma lihtsalt ei jaksanud enam. Ei jaksanud istuda ja pealt vaadata, kuidas koorilaulu püütakse harrastada ilma minuta. Olin muusikapisikust niivõrd nakatatud, et erakordselt tugev annus vastumürki, mis mulle laulupeo eelõhtul süstiti, ei olnud siiski küllaldane, et tõbe täiesti välja ravida. Lähenev juubelipäev andis vabanduse ja kohustas. Tegin organiseerimise sünnitusvalud veelkordselt läbi ja töö läks käima. Lõppresultaat on varsti kõigile soovijaile nähtav ning kuuldav.

„Kas kokkutulek on vaid aastapäeva puhuks või on asjal permanentsem iseloom?"

Seda küsimust pole ma veel suutnud esitada iseendalegi, rääkimata oma lauljatest. Elan esialgu vaid eelseisvale kontserdile, mida ootan nagu kohtupäeva. „Leelo" aastapäevale mõeldes tegin poolkogemata veel paar artitmeetilist tehet ja avastasin, et olen ise nelikümmend aastat järgemööda olnud koorilauluga tihedas kontaktis, sellest viimased kolmkümmend viis aastat koorijuhina. Niisuguste numbrite puhul räägitakse ju juubelitest ja lastakse ranfaare puhuda, miks mina ei võiks siis seda päeva veeta oma sõprade hulgas armsaks saanud harrastusega?

Võib-olla on see üheks põhjuseks, miks ma tõrgun aktsepteerimast aasta eest enda kohta tehtud hävitavat otsust, mis ometi pidi olema õige, sest kohtunikud olid haruldases üksmeeles ja kõik olid kunagi mu sõbrad, või oskasid end sellena näidata. Otsus ei häirinud ka ühtki teist kohalikku koorijuhti, kes kõik olid kunagi mu kolleegid, või oskasid end sellena näidata. Igatahes otsustasin ma kõrgemasse instantsi edasi kaevata ja eks ülimad kohtunikud ole ju need, kes 4. mail kontsertsaali täidavad, või tühjaks jätavad. Eks pärast protsessi näe, mis edasi saab.

„Milline on kontserdi ilme? Mida pakute kuulajaskonnale?"

Kava koosneb peale üksikute erandite eesti heliloomingust, nii vanemast kui värskemast. Üldiselt olen püüdnud hoiduda paljukorratud helitööde esitamisest ning nii mõnigi helind astub Toronto publiku ette esmakordselt. Külalisena teeb kaasa Hamiltoni Eesti Seltsi Segakoor Olaf Kopvillemi juhtimisel ja see peaks tooma programmi omajagu rõõmsat elevust. Hamiltonlased on ju meie pealinlikku hellitatud publikut ennegi positiivselt ehmatanud. Loodetavasti jõuab kavasse ka veteranide kvartett. Teatavasti kandis „Leelo" ju kunagi noortekoori nimetust. Ka praegu on koori kooseisus ainult noored, kuid mõned, minu endaga eesotsas, on kauem noored olnud kui teised ja seega veterani staatuse välja teeninud.

Ilmus
Eesti Vabariigi aastapäevaks
Mälestusteos: TUNDMATA TULEVIKKU
(Ajakirjanikult lugejale)
Autor: S. Veidenbaum.
Saadaval ja tellimised: Eesti Kirjastus Kanadas, 958 Broadview Ave. Toronto, M4K 2R6, Canada
Hind $20.00 pluss postikulu — **Oma Press, 1955 Leslie St. Don Mills M3B 2M3 Canada.**

TORONTO EESTI ÜHISPANGA

Varad ja Kohustused 31. dets. 1984.

VARAD:		KOHUSTUSED:	
Raha kassas ja pankades	$ 5,852,381	Liikmete hoiused	$25,892,673
Laenud — kinnisvara ja isiklikud	15,328,080	Osatähed	119,553
Saadaolevad intressid ja arved	405,760	Tasutavad intressid ja muud kohustused	279,458
Väärtpaberid, aktsiad, osatähed	4,477,621	Jaotamata ülejääk ja majandusliku stabiilsuse reserv	278,220
Vallasvara	9,884		
Ühispankade Liidu osatähed ja riiklik hoiuste kindlustus	496,178		
	$26,569,904		$26,569,904

TORONTO EESTI ÜHISPANGA

Tulud ja Kulud 1984. aastal.

TULUD:		KULUD:	
Saadud intressid:			
Kinnisvara laenudelt	$1,518,175	Makstud intressid	$1,865,454
Isiklikelt laenudelt	188,049	Hoiuste ja laenude kindlustused	126,193
Pangaarvetelt	449,910	Operatsiooni kulud	421,422
Väärtpaberitelt	500,260	Aasta ülejääk	261,637
Muud tulud	18,312		
	$2,674,706		$2,674,706

KIRJANDUS ☐ KUNST ☐ KULTUUR

Lilli ja ümbrik koori liikmeilt Lembit Avessonile õnnestunud kontserdi ja möödunud 60 a. sünnipäeva puhul pärast kirikukontserti.
Foto — S. Preem

Lembit Avesson'i „Kannatusaja kontsert"

„Musica Divina" lauljad, 19-liikmelises koosseisus ning 11-liikmeline keelpillide orkester, mõlemad Lembit Avesson'i juhtimisel, esinesid kontserdiga Peetri kirikus pühapäeval, 31. märtsil, esitades G.F. Händel'i ja J.S. Bach'i helitöid nende 300. sünnipäeva tähistamiseks.

Helilooja ja orelikunstnik Lembit Avesson, kahtlematult üks andekamaid eesti helikunstnikke paguluses, on meie klassikalist muusikat armastavale publikule juba aastaid tuntud ning lugupeetud. Heliloomingu ja kutselise orelimängu kõrval talle meeldib töötada väikese, kuid kõrgetasemelise kooriga ning orkestriga. „Musica Divina" koori koosseis ulatub arvuliselt üle 20, seekord laulsid kaasa 12 nais- ning 7 meeshäält. Orkestri koosseisus mängisid 6 viiulit, viola, tsello, kontrabass ja 2 oboed.

Iseloomustavalt võiks öelda, et Lembit Avessoni nii koori kui ka orkestri juhatamistehnika on niisama delikaatselt tagasihoidlik, nagu ta on seda oma igapäevases elus. Vaatamata oma tagasihoidlikusele on ta aga võimeline hoidma mõlemit absoluutse kontrolli all. Väike orkester esines kokkusulavalt tasakaalus, nagu jätkunuks igat pilli paras jagu. Samasugust häälte kontrolli ja tasakaalu võis märgata ka koori esinemisel, vaatamata sellele, et naishääled olid arvuliselt peagu kahekordses ülekaalus.

Kontsertkava esimene pool kuulus orkestrile, kes esitas alul Händeli viieosalise „Concerto grosso" Op. 6 no 1, milles viiulite sooloosades esinesid kontsertmeister Nurel Beylerian ja Mare Ratas — Westerblom. Järgnesid G. Croce „O vos omnes", J.B. Comes'i „Christus factus est" ja T.L. Victoria „Improperia".

Kava teisel pool esines koor, alul saateta, hiljem orkestri saatel, esitades Bachi „Wer nur den lieben Gott lasst walten" Cantata nr. 93, bwv 93, kus koori solistidena esinesid sopranid Margaret Smith ja Jean Mautner, alt Irene Loosberg ning bass Harold Leather. Orelil saatis nii orkestrit kui ka koori Robert Bastendorff.

Väikese koori hääled kostsid kõlavalt puhtalt, ebaköla ei tabanud kõrv kordagi ning esitatud kantaadi tasakaalustatud nauditavus pääses täiel määral mõjule. Kantaadile mittesobiv häälepaelte vibratsioon puudus, mistõttu pikad mitmetaktilised noodid kõlasid nagu ühtlane poognatõmme viiulil, mis omakorda tõendab kooriliikmete muusikalist võimekust. Koori ettekanne toimus originaalkeeles, s.t. saksa keeles.

Eeskava lõpul üllatati Lembit Avessoni sületäie punaste rooside ja ümbrikuga, tänuavaldusena väga ilusa kontserdi eest ning õnnesoovidega tema 60-ks, hiljuti möödunud, sünnipäevaks. Juhtub harva ,et nii tuntud ja lugupeetud eesti ühiskonna liige siin Torontos oma juubelisünnipäeva nii vaikselt ja kellelegi teadmata laseb mööda minna, aga selline on Lembit Avesson, kes tähelepanu äratab ainult oma tagasihoidlikkuse, tööku se ja andekusega.

S. PREEM

Väärtuslikke raamatuid Saksamaalt keskarhiivile

Eesti Keskarhiivile Kanadas saabus väärtuslikke Eesti Vabariigi-aegsed väljaandeid Lääne-Saksamaalt Tamara Ehrenbergi annetusena. Steffi Michel'i vahenduse, kes on sõjaväekapteni Paulbergi tütar.

Raamatud pärinevad algupäraselt Konstantin Meeli ja tema abikaasa Lydia Meeli kogust. Viimane pärandas need T. Ehrenbelgile, kes need nüüd loovutas EKAK-le.

Konstantin Meel (sündinud 1896 Nehatus, Harjumaal), mobiliseeriti Esimesse maailmasõtta, lõpetas Irkutski lipnikkudekooli ja saadeti rindele. Novembris 1918 astus Eesti Mereväkke, kus teenis miinipüüdja komandörina ja kaldale uhtunud miinide hävitajate salga ülemana kapten-majori astmes. Rahuajal teenis Autotankide rügemendis ning Merejõudude staabis. Omas VR II/3.

Raamatute hulgas on suur Piibel, välja antud eestikeelse Piibli 200 a. juubeli tähistamiseks O/Ü Looduse kirjastuselt. Tartus 1938-40. Sisaldab 226 graviüüri G. Dore'lt ja värvipilte teistelt suurmeistritelt. Piibel on luksusköites Taska kunstköite-ateljeelt. Siis veel „Eesti Vabadusristi Kavalerid", Tallinna 1935, „Eesti Vabadussõda" I ja II, Tallinn 1937-1939, mälestus- ja koguteoseid, kokku 39 väljaannet, enamikus Taska ateljee nahkköites.Saadetises kõik on kodumaal praeguse rezhiimi poolt keelatud raamatute nimestikus.

Osa Tamara Ehrenbergi poolt Eesti Keskarhiivile annetatud raamatuid.
Foto — O. Haamer

Vaimne kustumatus sõnas

Siegfrid Veidenbaum: Tundmata tulevikku. Ajakirjanikult lu jale. 226 lk.
Oma Press, Toronto 1985

On ebatavaline alustada ühe raamatu vaatlust lõpuotsast. Kuid ka Siegfrid Veidenbaumi „Tundmata tulevikku" on mitmeti ebatavaline raamat, millist ei saa nimetada ainult või peamiselt mälestuste koguks. Seda ei tee ka autor ise alapealkirjas. Ta ei ava siin oma elu kalendrilises kronoloogias. Alles 10-ndas peatükis suvatseb ta juhtida lugeja oma nooruspäevadesse, millistest tervenisti 13 esimest kujunemisaastat möödus kindra Mamontovi mõisas Tveri kubermangus ja samas kubermangus asuvas kahekümne kolme kirikuga ja nunnakloostriga Bezhetski linnakeses Ostrethina ja Mologa jõgede kokkujooksulisel rinnakul. Sealt pärineb ta haridustee algus ja ka tema vene keel.

Kuid peame pöörduma kõigepäält tagasi raamatu lõpu kolme peatüki juurde. Nendeks on pühenduslikud read 1976.a. 64-aastasena varalahkunud abikaasa Helgale ning novellid „Lapsevanker varemete tipul" ja „Novelli sünd", neist 2 viimast hoolikalt 16-17 lk. raamides hoituna, ilma ülearuste meeleolutsemisteta. Et Siegrid Veidenbaum, tuntud noorusest alates tubli ja kohusetruult täpse ajakirjanikuna, suutis läbi pikkade aastakümnete peita endas alles nüüd tagasihoidlikult päikese kätte nihkunud paljunõudva psühholoogilise novelli looja, s.o. ilukirjaniku eeldused ja võimed, see on tõeline üllatus. Vähemalt allakirjutajale, kes arvab tundvat umbes 90% meie käesoleval sajandil sündinud loova sõna saadustest, ei mäleta aga olevat komistanud varemalt ühelegi S. Veidenbaumi meeldejäänud ilukirjanduslikule loomingupalale.

See, kuidas Mihkel Tammerit saadab kummituslik lapsekarje kauge mälestusena ja kuidas ta avastab oma Berliini rusudes kadunuks jäänud tütre, on kujutatud novellisti hea kompositsioonipuhtusega. Seda võib aga kinnitada samuti ka teise novelli kohta. Peetrile tundmatuna surnud noorese Iirasse tundeelamuslikul sisseelamisel ei puudu siin teatud juhtmotiiviline rööbikjoon hoopis hiljem valminud Bernard Kangro „Seitsmenda päevaga" ja kodumaal ilmunud Jaan Krossi „Professor Martensi ärasõiduga". See ajend näib olevat autorile omane ja reedab ühtaegu novelli pühenduslikku kuulumist tema varalahkunud abikaasa Helgale. Kuigi teise novelli peategelane oma tundeelamusi sõbrale põhjendades esitab fakte igivanade kujude elustumisest raamatuis tuhendeid aastaid pärast asjaosaliste surma, näib ometi olevat eriti määrav väite see osa, mille alusel „Iira vaimsel olevusel on õigus nautida oma kustumata noorust läbi aegade ja igavesti" . . . täpselt, nagu on jäänud autorile igaveseks elama tema elus nii keskset kohta omanud elujulgelt südamlik Helga. „Kõikvõimas surm ei suutnud võtta pikkade aastate jooksul kogutud väärtusi . . ." Kas ei ole elamuslik kujutelm Colosseumil, kus autor viibis ühel nende rännakuist koos Helgaga, otse nagu võtmeks novelli seosele ka tundmatu Iira hauaga?

Tundes memuaaride rutiinist eralduva teose kolme viimast pala, võime seega asuda jälgima autori elukäigu ebakalendrilist arengut tundega, et kohtame nüüd juba tuttavat isiksust. Nagu juba nimetatud, ei alga raamat autori vanemate või vanavanemate elukäiguga, vaid 1929.a. sügisega, millal 25-aastasel üliõpilasel oli juba seljataga leivateenistus „Postimehe" abitoimetuses Tallinnas ja rong viis teda jälle Tartu poole. Täisajaga ülikoolitöö asemel suunab aga kollivenna rongis kohtamine teda „Virulase" toimetajana Rakverre. Nüüd, kõrvuti kujukalt antud elu-olu kirjeldustega Rakveres, kuuleme alles ühtteist ka tema vanemaist ja vanavanemaist. Pisut ka varasemaist päevist „Postimehe" juures. Õnneks ei peatu ta siin pikalt, kuna kõik „Postimehe" toimetusse puutuva on Arno Raag ütelnud-kirjeldanud juba oma 1971.a. ilmunud memuaarteoses „Kõuepilvede saatel".

Aasta 1933 viib Veidenbaumi „Vaba Maa" juurde Tallinnas. Siitpeale tutvume mitte ainult tema pealinna-kolleegide huvitava galeriiga, vaid ka läbilõikega olukorrast antud ajas, sündmustest ja saatustest. Ajavahemiku 1933-1939 toimetuses on autor siiski mahutanud ainult kahte alajaotusse paarikümne lehekülje raamis, eelistades hallile tööpäevale ülevaadet oma elamustest purilendurina, E. Ajakirjanike Liidust ja Liidu Kodust, ajakirjaniku suhetest ja reisidest väljaspool kodumaad. Kuni ongi käes rasked ja pöördelised ajad, kindral Halderi külaskäik, venelaste sissetung, omariikluse purustamine, toimetusest lahkumine, Saksa okupatsioon hingamisajana, punase surma uus lähenemine, Rootsi siirdumise keerdkäigud, elu Rootsis ja siis jälle juhtiva ajakirjanikuna „Meie Elu" peres Kanadas.

Selle eluringkäigu draamas äratavad tähelepanu mõningad kutsealased kriteeriumid, tundudes neile vajalike praktiliste nõuannetena. Näit. *seoses ajalehe juhtkirjaga*: „Õige juhtkiri . . . peaks olema ideede ja motiivide analüüs koos järgneva seisukohaga . . . Juhtkiri on demokraatliku ühiskonna möödapääsemata vajadus, kuid selle kirjutamine vajab pidevat valvsust päevakorral olevates küsimustes." Raamatu lõpuosa on autor noppinud umbes 30 juhtmotiiv-ideed oma mitmesugustel puhkudel peetud kõnedest. Neist väärib ka autori enda vaimset külge vorminult esitamist tsitaat järelhüüdest konsul Joh. Markusele: „Mida rääkida ühele inimesele või inimesest? Mitte ainult, kus ta õppis, millega tegeles, töökohad ja saavutused. Elulooline kroonika võib saada teisal jäädvustatud. Aga inimene kui isiksus, pöördelisemad sündmused tema elus, tema hoiak kodus ja ühiskonnas, suhtumine eluprobleemidesse, tema eetiline ja moraalne mina. Ja ainult tõde, ka siis kui tõde mõnikord puudutab." Ja ühest kõnest EÜS-ile N. Yorgis: „. . . tohiks olla meie sooviks, et meie haritlane ei jääks varjuelu elama laboratooriumide pimeduses ja joonestuslaudade rägastikus. Et ta ei otsi enda identifitseerimist ühiskonnas ekstravagantsuste lihtsustatud vormi kaudu. Soovime, et ta erineks vaimukõpsuse, endaväljenduse õige vormi ja sisu, õige ideoloogia ja vastutustunde, aga üle kõige intellektuaalse aususe kaudu."

Teose 2,5-lk. sissejuhatuse on autor pühendanud ajakirjaniku ja ajakirjanduse vastutusrikka ühiskondliku positsiooni lühidale skitseerimisele. Ta märgib kahetsusega, et peab dokumentide ja märkmete puudumisel ja iseendaga aus olles toetuma ainult mälule ja on võib-olla just sellest tulenevalt hoidnud juba 1977. a. valminud käsikirja trükki sattumata, et anda aega „mõtteil kristalliseeruda". Kui suures ulatuses tingis see sisuka käsikirja täiendavat ümberkohandamist lõpuvormiks, see raamatust ei selgu, kuid tulemusena seisab nüüd lugeja kätes kiiduväärselt paljudes lühijaotuslikes kompositsioonivõtetes loodud sisukas ja väärtuslik paaritosina pilduga rikastatud uudisteos täiendavate faktidega meie käesoleva sajandi ajaloole ja eesti haritlaste vaimsele kujunemisele.

JOHANNES KAUP

Montreali Eesti Segakoor esineb

Montreali Eesti Segakooril on kevadhooajal ette nähtud kaks esinemist. Esimene neist oleks 5. mail Ottawas saksa kirikus, 499 Preston St. jumalateenistusel, kus jutlustab Montreali Jaani koguduse õpetaja H. Laaneots. Algus kell 16.00. Pärast jumalateenistust on sama kiriku saalis väike koosviibimine, kus koor esitab mõne kevadlaulu. Koor loodab et Ottawa eestlased rohkearvuliselt sellest üritusest osa võtavad. Kõik tere tulnud!

Koori teine esinemine on Võidupüha pühitsemisel Lättemäel, 22. juunil algusega kell 17.00. Mõlemal üritusel juhatab koori Ingrid Tärk.

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Kultuurikodud nihkuvad ärilisele alusele

Kanada Rahvuskunsti Nõukogu 20-aastane

Kanada Rahvakunsti Nõukogu (Canadian Folk Arts Council) tähistas 15. ja 16. märtsil Torontos, Sheraton keskuses oma 20-aastast tegevusjuubelit piduliku kokkutulekuga, kuhu kogunes esindajaid ülekanadaliselt. Reedel toimus laudkonnavestlus, kus möödunud 20-aastasest tegevusest andis ülevaate praegune esimees senaator Paul Yuzyk. Lisaseletusi andsid peasekretär Leon Kossar ja Montreali osakonna sekretär Guy Landry.

Aruannetest selgus, et Kanada Rahvuskunsti Nõukogu oli algataja praegusel mitmekultuuri programmile ja paljudele rahvuskultuurilistele üritustele ja pidustustele, kaasa arvatud Kanada sünnipäeva pühitsemise programm. Paljud neist on hiljem üle võetud keskvalitsuse programmi.

Pärast ettekandeid algas küsimuste-kostmiste periood, mille jooksul selgus, et mitte kõik provintsivalitsused pole rakendanud mitmekultuuri programmi ühtlaselt ja ühise nimetaja all, milline asjaolu mõjutab ka üritustele toetuste jaotamise. Küsimuse alla tuli ka Nõukogu tulevikusuund, kuna keskvalitsuse toetused tõmmatakse kokku ja seda just selle tõttu, et tegevusväli järjest laieneb, summade suurus toetusteks aga on jäänud endiseks. „Nähtava vähemuse" esindaja poolt, ühest mereprovintsist, soovitati, et Nõukogu peaks oma tegevuskavva võtma ka inimõiguste küsimuse, kuid koosolijad leidsid, et sellega tegeleb juba mitmeid asutusi ja organisatsioone, seepärast oleks selle kavva võtmine ainult duplikeerimine.

Leon Kossar tõi esile, et paljud rahvuste kultuurikodud on läinud üle ärilisele alusele, üürides neid välja pulmadeks, tantsuõhtuteks ja äriruumideks, jättes rahvuskultuuri töö teisejärguliseks asjaks. Senaator Yuzyk nimetas samuti, et paljud suurpidustused, mida varem viisid läbi rahvusgrupid, on nüüd libisemas elukutseliste korraldajate kätesse ja valitsusasutused soosivad sellist olukorda, kuna see moodus on neile lihtsam, sest on tegemist ainult ühe isikuga, kellega asju ajada. Ta soovitas, et rahvusgrupid peaksid oma häält kuuldavamaks tegema Ottawas, et viia olukord tagasi sinna, kus rahvusgrupid olid need kes korraldasid ja viisid läbi Kanada sünnipäeva pidustused, koostöös Rahvakunsti Nõukogudega. Laudkonnavestlust juhatas Nõukogu laekur John Stephens Q.C. ja pääle eelpoolnimetatute oli laudkonnas ka veel senaator Richard Stanbury.

Kerry Johnston mitmekultuuri-ministeeriumist, Canadian Folk Council'i direktor Leon Kossar, Eesti Kunstide Keskuse president Stella Kerson ja Canadian Folk Arts Councili president senaator Paul Yuzyk.

ÕHTUSÖÖK

Laupäeval oli pidulik õhtusöök Sheratoni keskuse Civic Balliruumis, kus peokõnelejaks oli Mitmekultuuri Minister Jack B. Murta. Omas kõnes jagas ta tunnustust Nõukogu senisele tööle, eriti esile tõstes Leon Kossari osa selle organiseerimisel ja edutamisel. Minister tutvustas ka oma mitmekultuuri arendamise programmi, kus ta tahab läbi viia selle ühtlustamise ülekanadaliselt. Sellest peab saama Kanada kultuuri väljendus ja mitte ainult üksikute rahvuste kultuurikillud. Ta leidis, et Nõukogu saab olla väga suureks abiks selle kava elluviimisel. Ettevalmistusel on lähemal ajal toimuv suurem ülekanadaline nõupidamine, kus pannakse alus keskvalitsuse mitmekultuuri programmile.

Pealaua külalised, lisaks peokõnelejale, olid samad,kes võtsid osa reedesest laudkonnavestlusest. Neile lisandus õhtu teadustaja, Nõukogu üks abiesimeestest, Bruna Bragoli Hamiltonist. Eeskavalises osas esinesid ukrainlased, kreeklased ja üks segaansambel, esitades muusikat mitmesugustel rahvapillidel.

Meie rahvusgrupist võttis pidulikust õhtusöögist osa Stelle Kerson, Feliks ja Evelyn Koop ning Härnald ja Regina Toomsalu Hamiltonist. Härnald Toomsalu on kauaaegne Hamiltoni Rahvakunsti Nõukogu juhatusliige, tegutsedes seal praegu ühe abiesimehena.

Äsjailmunud heliplaat

ARVO PÄRT

„Tabula Rasa"

Hind $12.15 pluss 7% provintsimaksu

Tellimiseks helistada: ALAN TEDER (416) 465-5382

29 Bowden St., Toronto, Ont. M4K 2X3

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas koosolekud

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas järjekordne juhatuse koosolek peeti 20. märtsil.EKN esimees Laas Leivat informeeris, et kõik EKN poolt korraldatud üritused Vabariigi aastapäeva puhul läksid hästi korda, nimelt, lipuheiskamine raekoja ees, väliskülaliste vastuvõtt ja küünlavalge demonstratsioon Toronto raekoja ees.

Kanada Helsingi leppe parlamendigrupp on elustanud oma tööd. See on ebaformaalne ja ajutine. Esimeesteks on senatorid Stanley Haidasz ja Fred King. Aadvokaat Toomas Õunapuu on määratud kandidaadiks Ontario provintsivalimistel. Kuna see on esmakordne juhus, siis otsitakse eesti ühiskonnast abi ja toetust tema kampaania läbiviimisel. On ilmunud dr. A. Roosi poolt koostatud Eestit tutvustav ingliskeelne raamat „Estonia — A Nation Unconquered". EKN korraldusel tulevad raamatud varsti müügile Kanadas.

Udo Petersoo teatas, et Kanada luteri kirikute konverents toimub Waterloos juunikuu keskpaiku. Kõnelejaks tahetakse kutsuda Sergei Soldatov. Kui Soldatov tuleb, siis ta tuleks saata ringreisile Põhja-Ameerikas.

Kiideti heaks Endel Lindaja ettepanek korraldada lähemas tulevikus organisatsioonide nõupidamise eesti keele säilitamise küsimuses. Kuigi EKN-ul seisavad ees valimised ja Ottawa konverents, katsutakse kevadel sellise nõupidamise läbi viia.

◍

Kolmapäeval, 27. märtsil oli Ikestatud Rahvuste esindajatel koosolek Peggy Mason'iga, kes on välisminister Joe Clark'i poolt määratud kontakti pidajaks ministeeriumi ja Ikestatud Rahvuste vahel. Eestlastest olid kohal Eestlast Kesknõukogu Kanadas esimees Laas Leivat ja peasekretär Priit Aruvald.

Koosoleku peateemadeks olid minister Clark'i eelolev reis N. Liitu ja Ottawa inimõiguste konverents. Dr. Lennarts Lukss omas avasõnas mainis, et Lääne ajakirjandus nähtavasti tahab jätta mulje, et uue N. Liidu juhiga Gorbachev'iga algab uus ajastu N. Liidu ja lääne vahekordades. Lukss hoiatas aga, et midagi pole N. Liidu poliitikas muutunud, N. Liit ei ole kunagi oma lubadustest kinni pidanud ja on vähe lootust, et see olukord muutub. Helsingist saadik ei ole olnud perekondade taasühendamist, vabamat informatsioonivahetust, ega vabamaid kontakte ida ja lääne vahel. Olukord on tegelikult ainult halvenenud.

Peggy Mason vastas, et minister Clark'i sihiks Moskva-reisil on arendada komunikatsiooni võimalusi Kanada ja N. Liidu valitsuste vahel. Kui meil ei ole võimalusi rääkida N. Liidu valitsusega siis ei ole meil võimalik ka teha edu samme inimõiguste pinnal. Mason ütles, et välisministeerium ei ole mitte naiivne maailma olude ja N. Liidu suhtes. Ta lisas, et valitsus kavatseb üles tõsta inimõiguste rikkumiste juhtumusi Ottawa konverentsil.

Ikestatud Rahvusgrupi esindajad rõhutasid mitmel korral, et tugev ja avalik seisukoht N. Liidu inimõiguste rikkumiste osas ei halvusta edusammude tegemist inimõiguste pinnal. Tegelikult, kogemused näitavad N. Liiduga, et just tugev ja avalik seisukoht ühe riigi poolt võib tuua tulemusi. Rõhutati ka, et õigus enesemääramiseks on lahutamatu inimõigustest.

Koosolekust võtsid veel osa ukrainlastelt Christina Isajiw, lätlastelt Talivaldis Kronbergs, poolakatest Jan Kaszuba j t. Koosolekul viibis ka tuntud tšehhi kirjanik Joseph Skvorecy, kes mõne aasta eest oli Nobeli auhinna kandidaat kirjanduses.

Sport

Korvpallimeeskond „Estonia" neljandat korda Kanada meistriks

Kanada meeste korvpalli meistrivõistlused peeti 21 - 24. märtsini Winnipeg'is, sealse ülikooli spordihallis, kus „Estonia" korvpallimeeskond võitis neljandat korda Kanada meistritiitli, saavutades seda järjest kolmel viimasel aastal. Võistlustest võtsid osa meeskonnad: Alberta'st Saskatchewan'ist, Manitoba'st, Ontario'st ja Nova Scotia'st. „Estonia" meeskond, esindades Ontario't, võistles 12-neliikmelises koosseisus.

Meeskonnad võistlesid omavahel ja pärast kaks parimat meeskonda finaalis Kanada meistritiitlile. „Estonia" meeskond esimisena mängis Manitoba meeskonnaga, võites neid 109:102. Teisena Saskatchewan'i vastu, võites 119:96, kolmandana Alberta vastu, võites 116:95 ja neljandana Nova Scotia vastu võites 108:97.

Finaalmäng meistritiitlile toimus „Estonia" ja Nova Scotia vahel, mis lõppes samuti „Estonia" võiduga 138:87.

Võitlused äratasid Winnipeg'is suurt tähelepanu ja sealsed suurlehed „The Winnipeg Sun" ja „Winnipeg Free Press" tõid pikki kirjeldusi koos piltidega võistluste käigust. „Winnipeg Free Press'i" võistluste kirjelduse pealkiri laupäeval, 23. märtsil oli — „Ontaria Estonia

HARRY LIIV

continues to roll" ja pühapäeval,24. märtsil — „Estonia keeps string intact". „The Winnipeg Sun'i" kirjelduse pealkirjas pühapäeval,24. märtsil oli — „Estonia wins in a romp". Kirjutistes märgiti Estonia meeskonna kõrget mängutaset ja Harry Liiv'i suuri võimeid meeskonna õpetamisel. Kirjutistes oli märgitud ka „Estonia" meeskonna eelseisvat võistlusreisi Euroopasse, kus nad võistlevad Hollandis, Belgijas ja Prantsusmaal, esindades Kanadat. Estonia meeskonnaga oli Winnipeg'i võistlustel kaasas ka abitreener Peter Masakowetz, kes on suurfirma MacDonalds of Canada abipresident.

H.R.

Kristuse seitse viimast sõna

Théodore Clément Frangois Dubois' kantaat Kristuse seitse (viimast) sõna" (Les Sept Paroles du Christ) ettekane Vana-Andrese kiriku segakoori poolt Suurreede kontsert-jumalateenistusel, 5. aprillil Asta Ballstadt'ijuhtimisel, solistidega ja oreli saatega.

„Kristuse seitse viimast sõna" teemal leidub heliloomingut mitmeilt heliloojailt, kaasaarvatud Haydn, kuid populaarseimaks neist on kujunenud Dubois' helitöö. Dubois (1837-1924) sündis Prantsusmaal, õppis Pariisi konservatooriumis, 23-aastasena võitis „Atala" kantaadiga „Grand Prix de Rome" auhinna Roomas edasiõppimiseks, töötas organistina Pariisi suurkirikus, hiljem harmoonia ja kompositsiooni professorina ning lõpuks direktorina Pariisi konservatooriumis. Dubois oli väga viljakas akadeemik-helilooja kiriku-, oreli-, orkestri-, ooperi- ja balettimuusika alal.

„Kristuse seitse sõna" valmis 1867. aastal. Kuigi see helitöö on liigitatud kantaadina, kuulub see oma dramaatilisuse ja umbes 50-minutilise kestvusega rohkem oratooriumite valda, sisaldades sealjuures rikkalikult paljusid helivärve nõudvaid romantilisi harmooniaid. Dubois on sellele kantaadile kirjutanud suhteliselt mahuka ja paljunõudva orelisaate nii eelmängudes kui ka hilisemas dünaamilises orelisoolos. „Kristuse seitse sõna" peetakse Dubois' paremini õnnestunud helitööks.

„Kristuse seitse sõna" koosneb: 1) Isa anna neile andeks, sest nad ei tea, mis nad teevad! 2) Tõesti ma ütlen sulle, veel täna pead sa minuga koos Paradiisis olema! 3) Naine, vaata, see on su poeg! 4) Mu Jumal, mu Jumal! Miks oled Sa mind maha jätnud? 5) Mul on janu! 6) Isa, Sinu kätte annan ma oma vaimu! 7) Kõik on lõpetatud.

Kristuse osa laulsid tenor Georg Soans ja bariton Jaan Medri. Neil mõlemil on Kristuse osasse sobivalt pehmed ja meeldivad hääled ning nauditav esitusviis. Jaan Medri töötab kutselise solistina ja koori sektsiooni juhina suures St. Pauli kirikus. Kristuse ema, Maria dramaatilist osa laulis metsosopran Irene Loosberg, esitades selle jõuliselt ning tunderikkalt. Koor kujutas rahvast ning oli paiguti saateks solistidele. Orelisaate eest hoolitses meisterlikult noor Daniel Bickle, keda võiks nimetada andekaks perfektsionistiks, pakkudes koorile ja solistidele väga tasakaalustatud saate. Daniel Bickle oli varemalt muusikaõpetajaks Leaside'i Gümnaasiumis, kus Asta Ballstadt on muusikaosakonna direktoriks.

Asta Ballstadt tegutseb Vana-Andrese Segakoori juhina teist aastat ja on koori kunstilise arenemisega väga rahul. Koor on võimeline õppima küllalt raskeid helitöid lühikese ajaga ning on suuteline alluma koorijuhi kontrollile nii dünaamika kui ka intonatsiooni osas. Asta Ballstadt taotleb koori muusikalist puhtust helilise kõla ning selge diktsiooni alal, mistõttu koori esinemine on kujunenud kunstiliselt nauditavaks. Lühikese õppeaja jooksul Asta Ballstadt'i taktikepi all on Vana-Andrese Segakoor juba edukalt esinenud paljude väimulike lauludega ning kahe suure helitööga: Vivaldi „Gloria'ga" ja nüüd Dubois' „Kristuse seitsme sõnaga", mida esitati esimest korda Torontos „Cantate Domino" segakoori poolt, jällegi Asta Ballstadt'i juhatuse all.

Asta Ballstadt'i ja Vana-Andrese Segakoori tulevikuplaanid ei piirdu ainult Torontoga, vaid kooril on kavas laulumatkad Sudbury ja Sault Ste. Marie'sse, võibolla ka USA-sse.

Sellele aktiivsele ja kestvalt arenevale laulukoorile palju õnne ja edu tulevikus!

S. PREEM

Hiljuti avatud EESTI LILLEÄRI

AARDVARK

1065 STEELES AVE W
NORTH YORK ONT
M2R 2S9
Omanik LINDA SEPP

736-1170
Kodus 223-0201
AARDVARK FLORIST LTD

Avatud 7 päeva nädalas ◍ Ülelinna kohaleviimine

Kuberner ründas presidenti

New Yorgi osariigi kuberner M. Cuomo atakeeris president Reaganit seepärast, et viimane oli ütelnud ära Saksamaal Dachau KZ-laagri külastamisest ühenduses presidendi kavas olnud matkaga Lääne-Euroopasse 40.a. möödumisel lääneliitlaste suurest invasioonist ehk V-E Day'st. Juudi ringkonnad näinuks heameelega, et presidendile tehtud ettepanekuga selpuhul külastada Dachaud, olnuks allakriipsutatud nn.Holocaust'i, juutide 6 miljoni hukkamise küsimusega. President oli kaalunud Dachau külastamist ja sellest loobunud. Ta oli tagasihoidlikus sõnastuses märkinud nelja aastakümne möödumist vihasest ajaraevust ja rahu ning sõpruse ehitamise algust. Kuna veel väga vähe sakslasi on elus — kes mäletavad sõda ning peaaegu mitte neid, kes olid siis täiskasvanud ja osalesid mingil viisil selles, siis ma tunnetan nagu oleks see (Dachau külastamine) saksa rahvale süütunde süvendamise pealepanek, ütles president.

Presidendi äraütlemine tekitas juudi etnilises grupis meelepaha ja sellest haarasid kinni ka poliitilised vastased. Kuberner Kuomo saatis presidendile süüdistava kirja ja tegi selle sisu avalikuks Albanys toimunud pressikonverentsil. Kuomo, kes kuulub USA Holocaust Memorial Council'i ja kellest kõneldakse, et ta on üks presidendi kandidaat a. 1988 demokraatide peres, ütles et 6 miljoni juudi hukkamist holocausti näol on kuritegu, mida maailm ei tohi kunagi unustada, ja et presidendi hoiak Dachau mitte külastamiseks võib jätta mulje, et president ei lugenud seda külastamist enesele sobivaks. Holocaust on inimõiguste küsimus, vastas Cuomo, kui temalt küsiti — mis on temal kui kuberneril sellega tegemist. Samuti küsiti,mis põhjus oli temal iirlaste paraadil marssida nõudmise lindiga, — et USA määraks oma saadiku Põhja-Iirimaale, või et lennata Itaaliasse veeuputuse abistamisele, kommenteerida Lõuna-Aafrika „õiguse-nõudja" piiskop

Õngitsejate ja Jahimeeste Klubi esimeheks Helmuth Riko

Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Klubi liikmete korraline peakoosolek peeti Eesti Majas 17. märtsil. Pärast koosoleku avamist esimehe Helmuth Riko poolt mälestati leinaseisakuga klubi liikmeid: BernhardRistmägi 18. juulil 1984.a. Juhan Käis 12.novembril 1984.a. Elmar Roo 9. märtsil 1985.a. Peakoosolekut juhatasid H. Kore ja H. Viiding. Protokollisid A. Nüüd ja J. Ramjalg.

1984.a. tegevusaruande esitas esimees H. Riko. Pärast revisjonikomisjoni aruande ärakuulamist kinnitati aruanded üksmeelselt.

1985.a. liikmemaksuks jäi senine määr — $18.00. Klubi liikmed,kes ei ole 1985.a. liikmaksu veel tasunud, soovitame seda lähemas tulevikus teha. Liikmemaksu võib saata postiteel klubi aadressil: 39 O'Connor Dr., Toronto ,M4K 2K3 või klubi kassapidaja aadressil J. Ramjalg, 10 Deauville Lane Apt. 624, Don Mills, Ont. M3C 3J2. Pangatšekk tuleb kirjutada klubi nimele.

Peakoosolekul on juhatusse (Board of Directors) valitud järgmised isikud: H. Riko, H. Suurna, M. Rand, E. Saar, M. Mae, J. Ramjalg, A. Lukk, H. Kore ja J. Summa.

Revisjonikomisjoni: K. Paap, H. Sõrmus ja A. Tomband. Auliikmeks valiti Johannes Säägi ja Fromhold Aadli.

1986.a. liikmemaksuks, mis kinnitati peakoosolekul poolt, on $20.00. aastas.

KKS

Tutu seletusi, või minna oma tütrega öölokaali raha korjamiseks puudustkannatajaile Ethioopias, jne. Kuberner õigustas omi samme ja kritiseeris lisaks Lõuna-Aafrika rassipoliitikat, lubades kaaluda,milliste vahenditega avaldada viimasele New Yorgi osariigist vastusurvet.

MALE

Austerlased võitsid

Toronto Eesti Maleklubi külastas Austria klubi Edelweissi 27. märtsil. Peeti järjekordselt teine meeskondadevaheline malevõistlus. Mängud toimusid 16-el laual 32-ne osavõtjaga ja mänguaega oli igal maletajal 75 minutit. Turniiri kohtunikudeks olid L. Joselin (TEM) ja R. Neumann (Acc).

Turniiri algus hilines ja siis peale mitmetunnilist pingerikast maletamist asusid austerlased juhtima ning mängude lõppedes saavutasid eestlased ainult 6,5 punkti, kuna austria klubi võitis 9,5 punktiga. Turniirist osavõtjad laudade järjekorras: 1. J. Triefeldt 0,5 — J. Savage 0,5; 2. H. Jürman 1 — N. Zimninski 0; 3. A. Kõresaar 0,5 — A. Holubec 0,5; 4. V. Raag 1 — B. Kroulik 0; 5. J. Järve 1 — D. Trankmann 0; 6. V. Pikkand 1 — R. Vagner 0; 7. V. Puna 0 — K. Sternberg 1; 8. M. Pentre 0 — H. Bauer 1; 9. E. Türner 0 — I. Berka 1; 10. A. Mustel 1 — B. Vistrovici 0; 11. Mati Pajo 0 — H. Bittner 1; 12. Lya Alang 0 — N. Bay 1; 13. E. Pajo 0 — W. Göller 1; 14. U. Limit 0 — J. Gregory 1; 15. O. Naelapea 0 — V. Bonaventura 1; 16. Barbara Charland 0,5 — A. Martin 0,5.

◍

Järgmine TEM meeskonna turniir on 18. aprillil algusega kell 7 õhtul Toronto Eesti Majas, kuhu on külla kutsutud Etobicoke Maleklubi. TEM maikuu maleõhtu peetakse 16. mail algusega kell 7 õhtul Eesti Majas.

◍

Märtsikuu TEM maleõhtust võtsid osa 15 maletajat. Peeti vooruline kiirmale (2x10 min.) turniir, millest osa võtsid 9 maletajat. Turniiris saavutas esikoha J. Järve seitsme võidu ja kahe viigiga. Teiseks tuli J. Triefeldt (6,5 p.) ja kolmandal kohal oli E. Talve, kes sai viis võitu.

◍

Kanada Maleliit (CFC) kavatseb korraldada manalasse varisenud Kalev Pügi mälestus-maleturniiri ja sel otstarbel peeti 5. märtsil Toronto Maleklubis koosolek,kus arutati turniiri korraldamise üksikasju. Koosolekut juhtis Martin Jaeger ja eestlasi esindas Lembit Joselin (TEM). Koosolekul selgus, et korraldav komitee otsib eestlaste abi ühe seitsmevoorulise malemeistri kandidaatide ja meistrite vahelise maleturniiri korraldamiseks Toronto Eesti Majas. Turniirist võivad osa võtta maletajad, kelle rating on üle 2000. Eestlastest võiksid osa võtta I. Liitoja, P. Matsi ja M. Veltmann. Turniir kavatsetakse 7-päevane,algusega 25. detsembril, kuid asi on veel lahtine ja läbirääkimised jätkuvad.

Aeg.

Squashi meistrivõistlused

Seekord juba kolmandad eestlaste squashi meistrivõistlused toimuvad laupäeval, 4. mail algusega kell 13.00 Toronto Ülikooli Scarborough College spordikeskuses.

Võistlused on ette nähtud meestele A, B ja C klassis ja naistele A ja B klassis. Möödunud aastal osavõtnute soovitusel kasutatakse sel aastal nn. „round robin" süsteemi. Seega saab iga võistleja mängida kõikide oma klassi võistlejate vastu. On rohkem mänge ja vähem „survet" igat mängu võita. Rahvusvahelised reeglid on kehtivad ja mängitakse „kollase" pehme palliga.

Registreerimislehed on saadaval Jaan Laaniste'lt, Scarborough College Recreation Center, 1265 Military Trail, West Hill, M1C 1A4. Telefon: 284-3121. Registreerimine ainult kuni teisipäevani, 30. aprillini, kell 17.00 Hilisemaid sooviavaldusi pole võimalik vastu võtta. Osavõtumaks on $8.00 isikult.

Korraldajad loodavad rohket osavõttu, kuid vähemalt 4 mängijat igas kategoorias, et oleks võimalik meistritiitleid väljakuulutada. Karikad esimesele, teisele ja kolmandale kohale tulijaile igas võistlusgrupis antakse üle võistlusele järgneval seltskondlikul koosviibimisel.

J.L.

Toetusrahasid EESTI SAATKONNAHOONE KORRASTAMISEKS LONDONIS võtab vastu Toronto Eesti Ühispank, 958 Broadview Ave. Arve #7908-0.

Teadaanne

Tallinna Linna II Tütarlaste Gümnaasiumi endiste õpilaste kokkutulek Torontos toimub esmaspäeval,15. aprillil. Lähemaiks teateiks helistada Elsa'le, telef. (416) 277-3470.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

XVII

Lääneranniku Eesti Päevad Portlandis 1985

Lääneranniku Eesti Päevad lähenevad

Käesoleval aastal korraldavad Lääneranniku Eesti Päevi 1-5.juulini Portlandi eestlased. Pere on väike, kava on suur ja teha on palju. Kõigil tuli asuda „adra" ette. Praegu ei leidu Portlandis ega selle lähemas ümbruses eesti peret, kust kedagi ei oleks „ikkesse" rakendatud. Küll on aga peresid, kust kõik liikmed on tulnud ja asunud tõmbama „veonööri". Eesti naise tuntud tublidusega on mitmed noorikud liitnud oma mitteeestlasest abikaasad eesti ühiskonnaga ja „muudkui tööle" homse vaba Eesti heaks.

Osavõtt pidustusest lääneranniku „omaküladest" on alati olnud rohkearvuline. See traditsioon elab edasi. Rõõmustavalt on tänavu ka kaugete külaliste arv kujunemas suuremaks, kui varem.

Ulatame terekäe: — E.V. aukonsul Ernst Laur'ile, EELK piiskop Karl Raudsepp'ale ja ERKÜ esimees Juhan Simonson'ile, Chicago laulurahvale, kes tubli saatjaskonnaga toovad meile külakosti, Metsaülikooli õppepäevadest osavõtjatele, kes liituvad meie pidulistega, Toronto gruppidele, kes otse, kes Alaska kaudu jõuavad Portlandi pidusadamasse ja neile,kelle tulekust me praegu veel ei tea, kuid kelle saapaninad on seatud siiapoole.

◍

Isikuid ja organisatsioone, kes soovivad korraldada erakokkutulekuid/koosolekuid ja vajavad selleks ruumide reservatsiooni, palutakse sellest teatada hiljemalt 15. maiks 1985 korraldajale. Vajalik on teada tõenäolik osavõtjate arv. Kokkutulekud kavandada 4. juulile ajavahemikul kella 9:00 kuni 15:00. Kokkutulekutega seotud majanduslikud küsimused kuuluvad täies ulatuses nende algataja/organiseerija valdkonda. Päevade juhatus ei saa olla vastutav kulude suhtes. Teated korraldajale: Fred Haas, 11960 SW Bowmon Street, Portland, OR 97225.

◍

Ootamatult esilekerkinud takistuste tõttu ei ole Chicago Näiteringil võimalik esitada Einar Sandeni komöödiat 2. juulil Portlandis. Täname asjaosalisi heasooviliku algatuse eest, mis kahjuks aga ei viinud teostumiseni. Ettetellitud piletite raha tagastatakse Pidupäevade alul informatsiooni keskuses, Marriott hotellis, teiste ettetellitud piletite kättesaamisel või vastava soovi korral varem.

◍

Kui kellegi elus-olus tekib selline muudatus, mis tingib Portlandi Eesti Päevadeks ettemakstud raha tagastamise, siis palutakse seda teha enne 15. juunit 1985. Hilisemaid sooviavaldusi ei ole juhatusel võimalik rahuldada.

O.K.

Jaan K. Laaman ootab kohut Bostonis

FBI ja liidukohtu prokurör teatasid äsja pressikonverentsil, et l.a. sügisel Ohios tabatud 5-liikmeline jõuk, millisest veel üks mees ja naine on tagaotsitavad, teostas United Freedom Front nime all New Yorgi metropolitan piirkonnas 1982-1984.a. vahel kümne majandusliku suurkorporatsiooni hoonetes ja sõjaväe seadmetele pommiatentaate, kellede suhtes on nüüd koostatud vormiline süüdistusakt. Süüdistatud isikute hulgas on ka Jaan Karl Laaman, 36 a.v. ja ta naine Barbara Curzi, 27.a.v. J.K. Laaman ootab ka kohut Bostonis, ühenduses 1982. a. seal piirkonnas asset leidnud statetrooperite vastase tulistamisega, ja ta naine kohut Ohios jõugu liikmetele kui tagaotsitavaile varjupaiga võimaldamises. Ametivõimud seletasid, et 7-liikmeline jõuk oli omavahelises tihedas koostöös ja kasutas marksistlikke pahempoolseid lööklauseid, nagu — USA välja El Salvadorist!, USA välja Kesk-Ameerikast!, samuti ägedaid väljendusi Lõuna-Aafrika Unioni rasside eralduspoliitika (apartheid) vastu. Atentaatide tõttu nimetati neid terroristideks, üks liige neist, kes veel tagaotsitav, on süüdistatud New Jersey osariigi politseiniku mõrvas, p.s. on jõuk segatud ka pangaröövide osas. Kaks nende kaitset korraldavat advokaati aga süüdistasid FBI-d, et see olla neile omase sekkumisega keerutanud „hüsteeriat hirmutatud ühiskonda" ja et „ametivõimud tembeldavad igat anti-imperialisti ning tavalise lihtrahva vaateid pooldajaid" terroristideks. Selles valgete jõugus oli ka üks mustanahaline. Eestlase Jaan K. Laamani kohta on varemalt märgitud, et ta on pärit Saksamaalt, vist sisserännu kaudu.

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
617 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Ontario M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel.483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

JUMALATEENISTUS pühapäeval 14. aprillil kell 11 hommikul. EÜS 115. aastapäeva tähistamine. Teenib õp. A. Taul.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Leerieelsed. Pühapäevakool. Leeritund.

EELK Kanada praostkonna sinod laupäeval, 20. aprillil.

SINODI LÕPUJUMALATEENISTUS laupäeval, 20. aprillil kell 5 õhtul. Jutlustab Thomas Vaga. Osa võtavad kõik kohal olevad vaimulikud.

Pärast jumalateenistust õp. T. Vaga näitab valguspilte OBERAMMERGAU KANNATUSMÄNGUDEST. Kõik kutsutud!

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 21. aprillil kell 11 hommikul. Külalisjutlustaja õp. Heino Laaneots.

EVANGELISATSIOONI ÕHTUD 23., 24. ja 25. aprillil kell 7 õhtul. Õp. V. Kangro.

BASAAR laupäeval, 13. aprillil algusega kell 12 päeval — inglise sektsiooni korraldusel. Palutakse annetusi tuua koguduse kantseleisse — heas korras riideid, jalanõusid, majapidamistarbeid jne.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kl. 9.30 h. Pühapäevakool.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti kl. 10.00—18.00 ja neljapäeviti kl. 12.00—15.00.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID kolmapäeva hommikuti kl. 9.30—12 päeval; neljapäeva õhtuti kl. 6—8.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 14. aprillil kell 4.00 p.l. PIISKOPLIK JUMALATEENISTUS tähistades õpetaja Pähna 50.a. ordinatsiooni juubelit ja koguduse 36. aastapäeva. Laulab koguduse segakoor Asta Ballstadt'i juhatusel. Pärast jumalateenistust kohvilaud.

Pühap., 21. aprillil kell 11.00 hommikul PÜHAPÄEVANE JUMALATEENISTUS.

Pühap., 28. aprillil kell 4.00 p.l. PÜHAPÄEVANE JUMALATEENISTUS. Pärast jumalateenistust Eesti Kultuuripärandi Klubi lindistatud ülevaade Vana-Andrese koguduse 35. a. juubelist ja Esto '84 rongikäigust.

Koguduse SEGAKOORI harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 7.00 õ. kiriku saalis.

Koguduse KÄSITÖÖRINGI järgmine kokkutulek teisipäeval, 16. aprillil kell 11.00 hommikul.

PÜHAPÄEVAKOOL igal pühapäeval jumalateenistuse ajal ja leerieelsed iga hommikuse jumalateenistuse ajal.

PIIBLITUNNID kell 3.00 p.l. iga õhtupoolse jumalateenistuse eel.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kiriku kantseleis teisipäeviti kella 6.00—8.00 õ. ja neljapäeviti kella 2.00—8.00 õ. Kiriku kanselei on avatud neljapäeviti kella 10.00—8.00 õ.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 14. aprillil kell 11.00 hommikul JUMALATEENISTUS. Teenivad külalised Verner ja Elma Lilleste'd Rootsist — sõnas ja laulus ja E. Saraoja.

Kolmapäeval, 17. aprillil kell 7.30 õhtul PIIBLITUND ainel Joh. 3 ptk.

Seedrioru valmistub juubeliks

Eeltööd on juba käimas Seedrioru 30. aastapäeva pidulikuks tähistamiseks selle aasta Suviharjapeol, milleks on laupäev, 29. juuni, mis on ka Kanadas pikk nädalalõpp.

Kuna Seedrioru on asutatud nelja Lõuna-Ontario linna, Hamiltoni, Kitcheneri, St. Catharine ja Londoni Eesti ühiskondade poolt, mida esindavad kohalikud Eesti Seltsid, siis hoolitsevad need meie ühiskonnad ka Seedrioru korrashoiu eest. Kuid paljud kaasmaalased ka teistest linnadest on annud selleks oma abi, kuna kõik tarvilikud tööd tehakse vabatahtliku panusega igal aastal.

Käesoleval aastal on määratud talgute päevaks, mil pakutakse prii lõunatoit talgulistele, mai 25 ja 26, juuni nädalalõpud 1-2, 8-9, 15-16 ja 22-23. Iga kaasmaalane on nendel päevadel teretulnud oma abiga, vaatamata kus ta elab, sest Seedrioru on kõigi eestlaste ühine kodupaik, armsaks saanud igale kaasmaalasele, kes sääl kord käinud. Paljud on isegi Buffalost ja teistes Ameerika osadest pakkunud oma abi. Kuulub ju Buffalo Eestlaste Koondis ka Seedrioru organisatsiooni, olles annud oma majandusliku panuse, ning töötades pidevalt koos Seedrioru juhatusega, alates 1960. aastast.

Suviharja aktuse kontsertosal esineb sel juubeliaastal bariton Avo Kittask, kes oma esinemisega on köitnud mitte ainult eestlaskonda, vaid laialdaselt ka Kanada publikult, olles viimastel aastatel solistiks Stratfordi teatris. Teda saadab klaveril Asta Ballstadt. Aktust kaunistavad samuti „Seedrioru ööbikud" Aino Tera ja Hilda Sepp.

Õhtuhämaruses esitab vabaõhuteatri väljakul Eesti Rahvusteatri oma 40. aastapäeva raames Lydia Vohu juhatusel. Kitzberg-Simm „Kosjasõit".

Loodetavasti saab sel aastal, vastandina eelmisele aastale, olema soe suveõhtu, nii, et kõik Seedrioru külalised saavad nautida Suviharjapidu.

A.T

TORONTO EESTI S.P. ADVENTKOGUDUS
804 Broadview Ave.
(Allmaaraudtee vastas. Eesti Maja poole)
Tel. 626-3417

Laupäeval, 13. aprillil kell 9.30 h. JUMALATEENISTUS. Külastab jaapanlaste laulukoor, jutlustab Koei Aka. Tõlgitakse eesti keelde. Kell 11.00 h. PIIBLI-UURIMUS. Kõik teretulnud.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave. Tel. 698-5645
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres.
Markham, Ontario L3R 2L4
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 14. aprillil kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanuile. Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS, kõneleb Allan Laur. Laulab noorte trio. (Buss Eesti Kodust kell 1.15 p.l.). Kell 6 p.l. ingliskeelne JUMALATEENISTUS, kõneleb Toomas Rüdmik. Laste kirik.

Kolmapäeval, 17. aprillil kell 7 p.l. PALVEÕHTU.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Laupäeval, 13. aprillil kell 6.00 õ. EVANGEELIUMI NÄDALA algus, kõneleb dr. E. Mänd.

Pühapäeval, 14. aprillil kell 10.15 h. PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanutele ja noortele, kell 11.00 lastele. Kell 11.00 h. JUMALATEENISTUS, kõneleb dr. E. Mänd. Laulab Nightingale-Bamford Chore Maaja Roosi juhatusel. Kell 5.00 õ. Nightingale-Bamford Chore VAIMULIK KONTSERT Maaja Roosi juhatusel.

Teisipäeval, 16. aprillil, neljapäeval, 18. aprillil ja laupäeval, 20. aprillil kell 7.30 õ. EVANGEELIUMI ÕHTUD, kõnelevad dr. E. Mänd ja pastor E. Toompuu.

TULUMAKSULEHTEDE TÄITMINE
Mark Tuomola, B.A.
191 Eglinton Ave. E., Toronto, Ruum 206 — Soome Ühispanga maja. Avatud: esmasp. — reedeni kl. 10—10, laup. 10—3. TEL. 488-1801

SURMA LÄBI LAHKUNUD LUGUPEETUD AULIIGET

FANNY KARU

mälestab sügavas leinas

SEEDRIORU JUHATUS

LUGUPEETUD KLUBI LIIGET

ANN HANZA't

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
UUS ASUKOHT
6150 Yonge St.
(Goulding Ave., lõunapool Steeles)
Willowdale
221-1159

Fanny-Marie Karu

IN MEMORIAM

Ta suri 23. märtsil Ontario Londonis. Alles mõni kuu tagasi ta tähistas oma 77-a. sünnipäeva heas tervislikus olukorras. Keegi meist ei tea Suure Looja otsust igavesele unele ärakutsumiseks. Fanny praktiseeris kristlikku elulaadi. Ta pühendas enamiku oma elust kaasmaalaste abistamiseks ja eesti rahvuslikes üritustes kaasatöötamiseks.

Isiklikult kohtusin teda esmakordselt 1944 Rootsis Lövo põgenikelaagris. Laagrivanema Heinrich-Johannes Karu abikaasana tema unetunnid olid vist kõige lühemad selles suurlaagris. Tema abivalmidus ja soojasüdamlik suhtlemine oli kõikide poolt ülimalt hinnatud.

1950.a. Kanadasse jõudnuna algasid pikad tööpäevad, missuguse olukorra taustal nad suutsid ise omale ehitada ka mugava kodu. See kujunes nagu eesti majaks, kus peeti koosolekuid ja teostati kohalike suurürituste prooviharjutusi. Karude abielupaar oli nagu tammised talad, milledele olid rajatud kogu Londoni eesti ühiskondlikud organisatsioonid. Fannyle oli eriti südamelähedane kiriku naisringis juhtivalt töötamine ja Heintsile Seedrioru lastekodu rajamine. Nende suvekodu Huroni järve kaldal oli omamoodi imetlusobjekt. See oli hästikujundatud värviküllane lilleaed ja maja põlispuude embuses tegi selle nii kunstipäraseks tervikuks. Kõike seda ja nende külalislahkust on võinud nautida nende suur sõpruskond.

Selle harmoonilise ja õnneliku abielu katkestas Heinrich-Johannes Karu surm 1980.a. suvel. Rahvusteadlike eestlastena olid nad juba varakult teinud testamendi ja loonud nendenimelise mälestusfondi Eesti Sihtkapital Kanadas juurde. Põhikapital on permanentne ja selle intressid suunatakse noortele ja eestluse viljelemiseks. Minu andmeil kuulub selle aineline väärtus tõenäoliselt suuremate Eesti Sihtkapitalile Kanadas tehtud annetuste hulka.

26. ja 27. märtsil kiriklikud matusetalitused teostas õpetaja Lootsma. Järelehüüded ütlesid Eesti Sihtkapital Kanadas esimees Hans Lupp ja korp! Rotalia vil! Väino Einola.

Armas Fanny! Puhka rahus oma elukaaslase Heintsi kõrval teadmises, et teie võite nüüd Lunastaja risti all oma eluvilja maitsta.

HARALD TEDER

Kevadised jumalateenistused Royal Beachis

Toronto Jakobi koguduse kuulutuspunktis Virginia United kirikus toimuvad eestikeelsed jumalateenistused nüüd ainult tähtpäevadel. Igakuised teenistused peetakse Hõbeda talu ruumides ja suvel õuel.

Laupäeval, 23. märtsil toimus kannatusaja jumalateenistus, kus palvelisi oli 30. Jutlustas õp. mag. T. Nõmmik ja organistina toimis Ed. Welin (akordionil).

Kohvilaua oli kirikulistele katnud perenaine Selma Hõbe.

Suurel neljapäeval, 4. aprillil kell 3 p.l. toimus jumalateenistus armulauaga Virginia United kirikus, kus jutlustas õp. mag. T. Nõmmik, organistiks Ed. Welin ja solistiks sopran pr. Welin, kes oma abikaasa oreli saatel laulis kaks laulu: „Jeesus läks Kolgatal surma minu eest" ja „Ta nimi on auline".

Järgmine jumalateenistus toimub perek. Hõbeda talus maikuu kolmandal laupäeval ja see on mõeldud Emadepäeva jumalateenistusena.

J.S-gi

Maiball tuleb

Alles toimus „Kungla" rahvatantsu rühma suur esinemine „Rätsepa Juhani seiklused". Oleks aeg hinge tõmmata. Aga pole ju aega. Ees seisab Maiball ja „Kungla" tantsijatel ja juhatusel on kibekiire selle ettevalmistustega.

Juba 30 aastat on Toronto eestlased kevadet vastu võtnud tantsu ja pidutsemisega Maiballil. Otsitakse üles kõige ilusamad riided, tehakse uusi soenguid ja minnakse koos sõpradega peosaali, kus saab veel peale kesköö uljalt tantsida. Kui jalad ära väsivad, pakuvad „Kungala" tantsijad eeskava ja loositakse välja loterii võidud.

Sellel aastal toimub Maiball 11. mail ilusas Fountain ballisaalis, Queen Elizabeth hoones Toronto näituseväljakul. Asukoht on kergesti kättesaadav ja parkimeerimis-ruumi on küllalt. Tantsuks mängib tuntud seitsmeliikmeline Bob Cringen'i orkester. Nad on palju aastaid Maiballil mänginud ja oskavad vanu, moodsaid ja ka eesti viise mängida. Igale on sobivat muusikat. Õhtusöögiks pakutakse loomapraadi, veini ja magustoitu. Söögi ajal mängib klaverikunstnik meeleolumuusikat.

Et ballimeeleoluga kaasa minna, on „Kungla" tantsijad agarasti õppinud salongitantse peolistele esitamiseks. Nad on ka nõus ballil neid teistele õpetama, kui selleks soovi on.

Otsige tantsukingad üles ja tulge koos sõprade või kallimaga Maiballile! Pileteid võib tellida Juta Metsalalt 493-1459.

Näeme Maiballil!

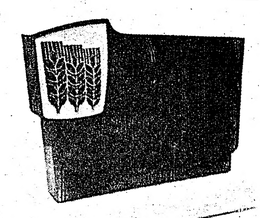

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St., Toronto, M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

„MEIE ELU" talitus võtab vastu ajakiri

Triinu

tellimisi.

OPTIKUD

RATAS OPTIK
465-6251
219 DANFORTH AVE., TORONTO
Suur valik parima kvaliteediga moodsaid raame. Kõik klaasiliigid saadaval. Täidame ka kodumaiseid retsepte — ÕIGESTI, ja soovikorral postitame. Raamid $12.00--200.00. KAASMAALASTELE 10% HINNAALANDUST.

Ermi SOOMET
Tulumaksulehtede
täitmine
Kokkuleppeks helistada 247-3150

Eesti arst valvekorras

13. ja 14. aprillil
dr. M. Leesment 481-6834
20. ja 21. aprillil
dr. T. Maimets 469-1322
27. ja 28. aprillil
dr. R. Pahapill 921-7777

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

Meie Elu

ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Poko's Meat Products äris ... 767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St. Willowdale
THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse (US$) 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiirpostilisa Kanadas 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiirpostilisa USA-sse 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse 1 a. $58.00, 6 k. $29.00. **„MEIE ELU" TALITUS**
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga,, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Elmar Pähn'a kuldjuubel kirikuõpetajana

14. aprillil võib õpetaja Pähn tagasi vaadata juubeli-pilguga usulisele ja rahvuslikule tööle oma rahva keskel 50-ne aasta jooksul.

Õpetaja Elmar Pähn pärineb Võrumaalt, Nursi vallast. Rõuge kihelkonnast. Lõpetanud Võru gümnaasiumi ja pingerikka püüdluse ja tugeva tahtejõuga õpingutes lõpetas ta Tartu Ülikooli usuteaduskonna 3 aastaga 1934.a. — seega aasta varem ettenähtud ajast.

Tema vanem vend August oli oma eduga teed näidanud ja valitud juba Koeru koguduse õpetajaks. See tiivustas ka nooremat venda Elmar'it ta jälgedes käima.

Vastu võtnud 28. sept. 1934.a. Usuteaduskonna lõppdiplomi — siirdus E. Pähn esmalt Koeru oma venna juure prooviaastat pidama ja teisepoole prooviaasta töötas ta Tallinnas Jaani koguduse õpetaja Hans Kuhu juures.

Olles prooviaasta lõpetanud, toimus 14. aprillil 1935.a. ordinatsioon Tallinna Toomkirikus piiskop dr. H.B. Rahamägi poolt.

Oli äseõpetajaks Tõstamaa koguduses, Pärnumaal. 26. aprillil 1936.a. valiti ta Urvaste koguduse hingekarjaseks, kus ta sai ustavalt Issanda sulasena töötada vaid 8 aastat, sest sõjalised sündmused sundisid teda põgenema Saksamaale, kus ta määrati Mecklenburgi Gaus elunevate eestlaste õpetajaks. Tema teenis ka rahvuskaaslasi Schwerinis, Wismaris, Rostockis, Meerbeckis, Bocholtis, endiste eesti sõjameeste laagris Bonni üliõpilaste hulgas, Münsteris ning paljudes teistes laagrites.

1950.a. emigreerus ta USA-sse, kus USA Luteriku Kiriku Misjonikõukogu määras teda Baltimore EELK Markuse koguduse organiseerijaks õpetajaks, teenides ka Washingtoni abikogudust. 1952.a. kutsus Buffalo Pauluse kogudus teda oma õpetajaks. Sääl olles teenis ta ka kogudusi Syracuses ja Rochesteris.

1957.a. valiti ta EELK Chicago Pauluse koguduse õpetajaks, millisele kohale asus ta 1960.a.

Chicagos olles teenis ta ka Indianapolise kogudust ja samuti ka Cleveland – Ohio kogudust. Kuna töökoormus muutus liiga raskeks, otsustas ta Chicagost lahkuda ja asuda elama Kanadasse, asukohaga Toronto ja uueks kodupaigaks sai Eesti Kodu.

Suureks abiks on temale olnud pikkade aastate jooksul tema elukaaslane Aino, kellega ta abiellus 24. juulil 1937.a.

Nende abielus on sündinud kolm last – kaks tütart ja üks poeg. Vanem tütar lahkus siit maailmast varakult 1979. aastal. Abikaasa Aino on rikkalatud muusikalise andega. Tema isa oli omaaegne Kodavere koguduse köster Küüts. Aino on oma muusika talenti kasutanud organisti ülesannete täitmisel tihti kirikus ja juhtinud laulukoori. Eriline armastus on tal noorte töö vastu — mis avaldab pühapäevakooli töös ja gaidluses.

Hariduse alal võiks märkida et Aino on lõpetanud gümnaasiumi ja õppinud klaverit ja laulu Tartu Kõrgemas Muusikakoolis ja bioloogiat Chicagos.

Õpetaja Pähn'a auväärsel kuldjuubeli päeval õnnitlevad teda kõik kaasmaalased, kellede keskel ta on teinud ustavalt usulist ja rahvusliku tööd suure armastusega ja siira tõsidusega.

Ka USA EELK Esimene praostkond ja praost tänavad teda tehtud töö eest ja õnnitlevad juubilari, soovides Jumala abi ja armu tuleviku päevadeks.

RUDOLF REINARU

Sünnipäevalapsed Montreali Pensionäride Klubi Koosviibimisel. Istuvad — pr. Koppel, pr. Luts ja pr. Salu. Seisavad — hr. Allase, pr. Kallas, pr. Kokker, pr. Leithammel, prl. Rava, pr. Sügis, pr. Pindam, pr. Unutshka, pr. Soomet, pr. Oja ja hr. Leetmaa.

Foto — M. Sultson

Kiri Quebecist

Veebruari sünnipäevalapsed

Väikestele lastele (võibolla veel enam nende vanemaile ja vanavanemaile) on sünnipäevad tähtsaiks sündmusiks, mida huviga oodatakse. See huvi kandub kustumatult edasi ka teistmelusse, kus poisid pead murravad, miks nii kaua aega kulub enne, kui nende nina alla takkinud udemeid õigustatult vurrudeks nimetama hakata võib ja neljeteistkümneaastased plikad ei malda ära oodata, mil nad ükskord väljanägema hakkavad, nagu kahekümneaastased.

Keskikka jõudes muutuvad mehed rahutuks. Ühed on tüdinenud oma võssa kasvanud näost ja hakkavad und nägema igasugustest käsitsitöötavaist ja mehaanilisist riistapuist, mida moodne tehnoloogia pakub näo puhtakslaastamiseks, teised, kes tülpinud igahommikusest niitmise- või kaapimisetöost, hakkavad vaikselt flirtima mõttega, kas mitte anda loodusele vabad käed ja lasta juhtuda mis juhtub.

Keskikka jõudnud naised on meestest palju tasakaalukamad ja ustavamad oma tõekspidamistele. Kui nad ükskord oma elus on juba otsustanud näha välja nagu kahekümneaastased, siis jäävad nad sellele otsusele ka igavesti truuks.

Kõrgemasse ikka jõudes kaob inimese huvi sünnipäevade vastu, kuni ükskord tuleb aeg, mil ta parimaks sünnipäevakingiks hakkab pidama seda, kui talle tema sünnipäeva üldse enam meelde ei tuletata.

Montreali Pensionäärideklubi liikmeskonna hulgas nii vanu ei leidu. Ega muidu „kollektiivne" sünnipäevade tähistamine klubi perioodilistel kokkutulekutel nii populaarne poleks. Selle tegemine kord kuus on kujunemas traditsiooniks. Veebruaris, kui klubiõhtute perenaise ülesandeid roteerimise korras täitis Lydia Oja, oli sünnipäevalaste arv selle väiksearvulise klubi kohta üllatavalt suur, tervelt 18.

EESKAVA

Koosoleku eeskavalises osas referreeris Leonid Kallas möödunud suvel ilmunud haruldasest raamatust Vabadussõjas langenute mälestuseks püstitatud mälestusmärkide kohta ja selle raamatu tekkeloost, koos valguspiltide näitamisega. Väljavõtted sellest huvitavast ettekandest on meie lehes eraldi ära toodud.

Nagu see sobiv sünnipäevale, olid koosviibimise korraldajad hoolt kannud ka saalidekoreerimise eest, kasutades värskeid männioksi ja, kuna veebruar on Vabariigi sünnikuu, siis ka sini-must-valge kombinatsioone.

Peale muude maiuspalade külaliste hõrgutamiseks, oli perenaine küpsetanud sünnipäevalaste auks ka suure kringli. Kui hästi ta sellega külaliste latentseid mõtteid tabanud oli, ilmnes sellest, et kaks neist olid omalt poolt ka veel kringlid peolauale toonud.

Nii maitsev, kui pakutav toit ka oli, jääb ikka tõeks, et inimene siiski ei ela ainult leivast. Ja üks asi, mida ta eriti peale leiva veel vajab, on kahtlemata rõõmus meel. Kellel seda külaldaselt kodunt kaasa polnud toodud, sai seda oma rõõmurikkamailt naabreilt nakkuse teel. Kogu peorahvas sulas aga selles siis üheks rõõmsaks kooriks, kui Dagmar Kokker selle oma klaverihelidega ühislaulule avatles. Tema klaverisaatel lauldi innukalt maha pooletosina võrra rahvalikke laule, kuna Eduard Leetma oma akordioniga oli saatjaks ülejäänuile.

Kui see ülimalt õnnestunud sünnipäevpidu lõppes, oli igaühel sealt kaasa võtta üks mälestuskillukene rõõmuküllasest elamusest ja jällekordselt kinnitust leida vanale tõele, et „Laul teeb rinna rõõmsaks . . ."

-ts-

Praost Andres Taul ja õpetaja Udo Petersoo skautmastriteks

Märtsi viimasel neljapäeva õhtul toimus Toronto Eesti Maja noorteruumis arvukate noortejuhtide osavõtul nskm Udo Petersoo ja nskm Andres Taul'i skautmastritööde (väitekirjade) kaitsemine. Koosolekut juhatas Eesti Skautmastrite Kogu Kanada Koondise abiesimees skm H. Kivi. Masterantide elulood luges ette ESKKK sekretär skm V. Piigli.

Nskm Udo Petersoo esitas skautmastritöö teemal: „Skautlik lühiagenda. Usuliste talituste käsiraamat." Oponentideks olid skm E. Oder ja skm E. Runge. Nskm Andres Taul'i tööks oli: „Õpetuslik palvuste kogu skautlikele noortele." Oponentideks skm T. Toomes ja skm I. Nippak.

Pärast esitatud tööde kuulamist oponentide seisukohtade esitamist koosolekust osavõtjate sõnavõtte ja masterantide vastuste ning selgituste kuulamist järgnes koosoleku vaheaeg. Vaheaeg kasutati skm. R. Olo ja skm H. Kivi poolt korraldatud kohvi ja küpsiste maitsemiseks. Vaheajal toimus ka ESKKK juhatuste koosolek kõrval olevas ruumis.

Pärast vaheaega tegi koosoleku otsused teatavaks ESKKK esimees skm E. Kuris. Nskm U. Petersoo ja nskm Andres Taul edutati skautmastriteks 28. märtsist 1985.a., aluseks võttes nende poolt esitatud skautmastritöid ja tööde edukat kaitsemist. Eespool nimetatud edutused avaldatakse ka Eesti Skautide-Malev Kanadas jüripäeva ringkirjas. Järgnes uutele skautmastritele vastavate märkide rinda kinnitamine ja ESKKK kodukordade üleandmine ning nende õnnitlemine osavõtjate poolt. Lõppsõna ütles skm H. Kivi.

EKs

Skautmastrid Udo Petersoo ja Andres Taul pärast väitekirja kaitsmist.

Foto — Ervin Aleve

BON AIR APPLIANCE SERVICE
PARANDAME
külmutuskappe ja pliite — igat liiki
☆ 31 aastat tööpraktikat ☆
Tel. 533-9334 — Peter

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

Harjumaalased organiseeritud

18-dal märtsil, asutati Eesti Maja noorteruumis Harjumaa Koondis. Esinaiseks valiti Juta Kübarsepp. Juhatusse kuuluvad veel Ingrid Leis, Ester Mandra ja Leida Marks. Revisjonikomisjonis on Kalju Leis ja Ines Väikemäe. Asutajaiks liikmeiks on ka Vilma Allik, Maimo Kommissar, Ella Kull, Ilme Lillevars, Anne Orunuk, Heili Talve ja Frieda Treumuth.

Juta Kübarsepp avas koosoleku. Maakondliku Esinduskogu esimees Johannes Vihma oma sõnavõtus selgitas maakondade organiseerimise põhimõtet ja teatas, et harjumaalasi palutakse kaasa aitama ja osa võtma Killapeost.

Järgnes ametlik organiseerimine. Valiti nimi, otsustati juhatuse liikmete arv, valiti isikud juhatusse ja tehti esialgseid otsuseid, millede alusel Harjumaa Koondise põhikiri välja töötatakse. Tegevuskavva võeti Killapeost osavõtt ja sügisel juhatus korraldab harjumaalastele kohviõhtu.

Ametlik osa lõppenud, joodi kohvi.

◍

Kui sina sõber, kes loed neid ridu, oled sündinud Harjumaal või mingil põhjusel tunned südames, et oled harjukas, siis võta täna kontakti ühe asutaja liikmega ja registreeri end meie koondisse!

Ühekordne liikmemaks on alamääraga $5.00 isikult.

a.o.

KUHU MINNA?

◍ **Laup., 13. apr. Maakondlik Killapidu Eesti Majas algusega kl. 5 õ.**

◍ **Pühap., 14. apr. Lasteaia moenäitus Eesti Majas algusega kl. 2.30 p.**

◍ **Neljap., 18. apr. H. Taremäe loeng „Lohre, Litzmann ja Mäe" Tartu College'is algusega kl. 7.30 õ.**

◍ **Pühap., 21. apr. Eesti Seltsi Kevadpopurrii Eesti Majas algusega kl. 3 p.**

◍ **Laup., 27. apr. Kaleva korterimaja „Open House" nr. 1 Innismore Cr. kl. 11—5 õ.**

◍ **Pühap., 28. apr. Helmi Betlem'a juubelikontsert Tartu College'is algusega kl. 6 õ.**

◍ **Pühap., 28. aprillil inseneride koor Soomest annab kontserdi Peetri kirikus algusega kl. 3 p.**

◍ **Laup., 4. mail Segakoor „Leelo" 20. aastapäeva kontsert Lawrence Park Collegiate aulas, 125 Chatsworth Dr. algusega kl. 7 õ.**

◍ **Reedel, 10.–12. mail Kalevala 150. aastapäeva tähistamine.**

◍ **Pühap., 19. mail „Kalurineiu" Eesti Rahvusteatri esituses Ryersoni teatris.**

TALLINNA KAARLI GÜMNAASIUMI

endiste õpilaste kokkutulek on 20. aprillil kell 2 p. 801 Mt. Pleasant Rd. (Eglintoni ja Mt. Pleasanti nurgal). Informatsiooniks helistada tel. 487-8846 või 425-3953.

Nihitsa veste

Eesti kohanimesid kõverpeeglis

Kas teate, et . . .

ANGERJA KÜLAS söödi ka vähke.

ARUKÜLAS oli ka poolearulisi.

EMMASTES elas isaseid hiidlasi.

HAGUDIS ei köetud ainult hagudega.

HIIU rauteejaam ei asunud Hiiumaal.

HÄÄDEMEESTELT võrsus ka vähesel määral künanärijaid.

JÄMEJALAS oli saledate säärtega neiusid.

KAIGASTES anti võõra küla poistele kaigast.

KISUVERE külas ei olnud kõik kaklejad.

KOHTLA elanikud ei olnud kõik kohtlased.

KUNINGA külas elas lihtrahvas.

KURESSAARES ei püütud kurgi kirvega.

KÄREVERES oli külmaverelisi mehi ja särtsakaid naisi.

LAULASMAAL tehti laulmise kõrval tõsist tööd.

LIIKVAL ei joodud rohkem liikvat kui mujal.

LILLEKÜLAS kasvatati kartuleid.

LUUSIKUL on nüüd ka „luusureid".

LÜKATI mehed tõmbasid piipu.

MUHUMAAL võis mõnikord mööda muhku saada.

MUSTOJA jões oli samasugust värvi vesi kui Valgejões.

MUSTMÄTTA külas elas valgeverelisi.

MUTLA elanikud polnud mustlased.

NAHKANUIA külas ei toodetud nagaikasid.

NAISTEVALLAS tohtisid ka mehed elada.

NEITSI RABAS korjasid ka vanaemad murakaid.

NÕTKE külas elas tüüakaid perenaisi.

ORISAAREL elasid Vabariigi ajal vabad inimesed.

PÕLENDMAAL ei köetud ahju mullaga.

PÜHAJÄRVE ääres tohtisid suvitada ka kirikuvastased.

PÜSSI mõisas polnud relvatööstust.

RABIVERES polnud sünagoogi ega rabisid.

RAHUMÄEL esines harva rahurikkumisi.

SAAPAKÜLAS käidi suvel paljajalu.

SEAMÄE rabas ei elanud metssigu.

SIBERIKÜLAS polnud asumisele saadetuid.

SIGAPUSMAS kasvatati ka lambaid.

SINIMÄGEDESSE on maetud punaseid.

TAEVASKODA külastasid ka kirikuvastased.

TAPAL ei esinenud rohkem tapmisi kui Petserimaal.

TUHALAANES elas ka mõni Tuha Juhan.

TÕSTAMAAL esines vähesel määral „tõstmisi".

UHTJU saarel võis rannameeste käest uhada saada.

UNIKÜLAS ei elanud ainult unised.

URVASTES said üleannetud lapsed urvaplaastrit.

VENEVERES elasid puhastverd eestlased.

VIGALAS polnud viga elada.

VIINISTU MEHED ei vedanud viina, vaid salapiiritust.

VILIVALLAS on nüüd viljapuudus.

VIRUVERE on Viljandimaal.

VÄÄNIKVERES ei elanud ainult väänkaelad.

PAHAPILLIS oli häid pillimehi.

NÄDALA RISTSÕNAD

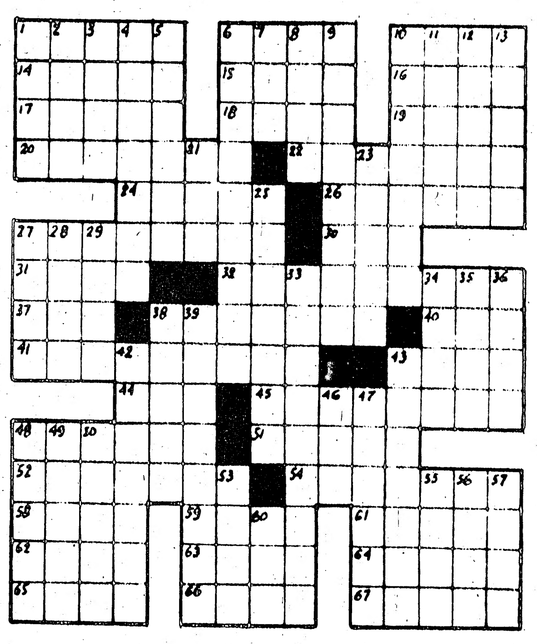

Põiki: 1. Targa, 6. Isa hüüdnimi, 10. Selle abil tihendatakse paadipragusid, 14. Mesilaste elukohta, 15. Ühe Euroopa maa rahaühik — algkeeles, 16. Suur autoüürimise ettevõte, 17. Seisis vees, 18. Ühiskonna väikseim liige, 19. ----kontor — osakond, 20. Võttis midagi ette, algas midagi, 22. Egoismi, enesearmastust, 24. Väga väikest hulka — rahvakeeles, 26. Linn Rootsis — Stockholmist umbes 150 km põhja-läände, 27. Kandiline nõu bensiini või õli säilitamiseks, 30. Lehekuu, 31. Baas, 32. Võrdsust, samaväärsust, 37. Madal naishääl, 38. Valejuustest valmistatud esemed, 40. Vannu ära, 41. Seda tuleb meestel igal hommikul teha, 43. Ühe kodulooma kehaosa, 44. Vee eest kaitsev ehitis — inglise keeles, 45. Vastavalt vanusele, 48. Tarbetu, 51. Üks ehitusmaterjale, teatud krohv, 52. Pagunite, 54. Sisaldab palju ja huvitavat, 58. Seedeorgan, 59. Mingit madu, 61. Näljane, 62. Üks vana-egiptuse jumalannasid, 63. Alati, 64. Naaritsanahk, 65. Üks numbreist — inglise keeles, 66. Ettevõtmatu, ilma energiata, 67. Mõni võib olla sellest tüdinud või väsinud.

Püsti: 1. Koht Harjumaal, 2. Teatud suuremamõõdulisel kalal, 3. Mõningate loomade koopasse, 4. Käharas – rahvakeeles, 5. Üks lugupidamise väljendeid, 6. Pressi kurdusid teatud naisterõivastusesemele, 7. Vankri osa, 8. Vaba, 9. Uks jagatud riike Euroopas, 10. Kuivanutes, kõvades, 11. Üks läbipääsemise kohti, 12. Üks maal aidas olev panipaik, 13. Päri kellegilt midagi korduvalt, 21. Hiiu naiste peakate, 23. Mehenimi, 25. Nendes on harilikult vähid varjul, 27. Ringjoone osa, 28. Koha määrsõna, 29. Sarapuu viljad — inglise keeles, 33. Teatud ilupõõsad või -puud, 34. Üht kalapüügivahendit, 35. Sätin, korraldan, 36. Elumaja maal, 38. Stoppa, pea kinni, 39. Julmadel, armuheitmatuil, 42. Edasijõudmise, läbilöömise, 43. Kellegi inimese ühel mittemeeldival iseloomuomadusel, 46. Üks sidesõnu, 47. On raskelt laasitav puu, 48. Äikese hääl, 49. Üks sepatöö riistu, 50. Tunglemine, 53. Soome mehenimi, 55. Kitsas vahe või läbikäik, 56. Üks endisi apteegikaaluühikuid, 57. Üks sidesõnu, 60. Suusatama — inglise keeles.

(Lahendus järgmises numbris)